

I
N
F
O
R
M
A
T
I
O
N
S
B
L
A
D
E
T

Slovenska zveza na Švedskem

ISSN 1651-8292

Informativno

GLASILO

INFORMATIONSBLADET

*Informativno
G L A S I L O*

Pomlad / Våren 2007

Št./Nr 18 Letnik/Årgång 6

Slovenska riksförbundet i Sverige

Informativno GLASILO / INFORMATIONSBLADET

Št. / Nr 18 Letnik / Årgång 6

*Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Svenska riksförbundet i Sverige
Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu*

*Naslovna slika / Uppslagsfoto: Zbrani po slovenski maši v Olofströmu, Silvestrovo, 2006
Fotografijo poslal: Ciril M. Stopar*

VSEBINA	-	INNEHÅLL
Uvodna beseda	3	Inledningsord
Slovenska zveza	4	Svenska riksförbundet
Društva	8	Föreningar
Simon Gregorčič, Köping 8		
Slovenski dom, Göteborg 10		
SD Stockholm, Stockholm 13		
KD Slovenija, Olofström 14		
Orfeum, Landskrona 19		
Planika, Malmö 23		
Kultura	24	Kultur
Vaša pisma	33	Era brev
Zanimivosti	41	Aktuellt
Reportaže	49	Reportage
Naša cerkev	52	Vår kyrka
Razno	57	Övrigt
Naslovi	60	Adresser

*Glavni in odgovorni urednik/izdajatelj — Huvudredaktör/ansvarig utgivare:
Augustina Budja*

*Člana redakcije - Redaktionsmedlemmar
Jožef Ficko / Ciril M. Stopar*

Tehnični urednik / Teknisk redaktör: Zvonko Bencek

Naslov uredništva / Adressen:

Augustina Budja

Hantverkargatan 50
261 52 LANDSKRONA,
Tel. 0418– 269 26

Elektronska pošta: budja@bredband.net

Vaše prispevke pošljite na zgornji naslov do 15. maja, 2007

Slovenija in €

Evro je večini od nas že dobro poznan, kljub temu navajanje na novo valuto ni vedno enostavno. Dobra priprava na uvedbo evra na ravni države in gospodarstva bo bistveno olajšala uvedbo novega denarja tudi posamezniku. K lažjemu prehodu pa lahko z dobro obveščenostjo pomaga tudi vsak od nas.

Gornje besedilo je citat iz spletne informativne strani, katero najdete na naslovu www.euro.si in je namenjena širšemu občinstvu ob uvedbi evra v Sloveniji. Vsi tisti, ki nimate dostopa do interneta pa boste lahko našli nekaj podatkov o novi valuti v Informativnem glasilu.

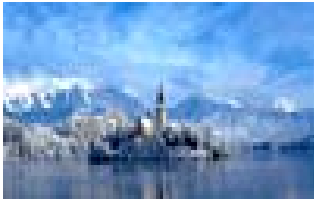
S prvim januarjem 2007, je evro v Republiki Sloveniji tudi uradno postal zakonito plačilno sredstvo. Kot je videti se je menjava denarja nenavadno dobro posrečila, zahvaljujoč tudi izjemno dobro zastavljeni informativni kampanji v zanjih mesecih preteklega leta.

Vsa slovenska gospodinjstva so poleg brošur dobila tudi majhen žepni aparat, s katerim je mogoče zelo hitro preračunati tolarje v evre, ali pa obratno. Menjalni tečaj je bil znan že več mesecev pred menjavo: za en evro je bilo treba odšteti 239,640 tolarja. Od 01. do 14. januarja je bilo mogoče plačevati račune, blago in storitve z obema valutama, vendar se vračilo denarja vršilo izključno v evrih.

Do 01. marca 2007 bodo vse slovenske banke menjale tolarje za evre brez provizije, po tem datumu pa bo zastojkarska menjava mogoča le v Banki Slovenije. Za lažjo primerjavo bo vse do konca letošnjega junija veljalo dvojno označevanje cen – le te bodo navedene v tolarjih in evrih. Kot navajajo slovenski mediji in Zveza potrošnikov, so cene po novem letu nekoliko poskočile, sumijo, da ne le zaradi zaokroževanja, marveč tudi zaradi tistih prodajalcev, ki vidijo ob takšnih priložnostih možnost lažjega zaslužka. Škoda je le, da si Zveza potrošnikov Slovenije doslej ni pridobila takšnega ugleda, kot ga uživa Konsumentverket na Švedskem, kjer se takorekoč vsi prodajalci ravnajo po njihovih direktivah, čeprav jim zakon tega ne nalaga.

Za konec povejmo še to, da imajo evro-kovanci eno enotno stran, drugo pa lahko posamezne države članice, ki to želijo oblikujejo po svoje. To pravico je Slovenija izkoristila, v naslednji številki glasila vam jih bomo natančneje opisali, današnji članek pa zaključimo z nominalnimi vrednostmi kovancev in bankovcev. Apoeni kovancev; 1 cent, 2 centa, 5 centov, 10 centov 50 centov, 1 evro, 2 evra. Apoeni bankovcev; 5 evrov, 10 evrov 20 evrov 50 evrov, 100 evrov, 200 evrov in 500 evrov. Na uradnih dokumentih ne bomo pisali evro, marveč euro. V Jugoslaviji je Slovenijo vedno pestila inflacija, tokrat ne bo tako.

JoF

dvinski - ZVONČKI

Slovenska zveza na Švedskem

slovenska.riksforbundet@telia.com

<http://www.slovenien.nu/slovenskariksforbundet.htm>

Predsednik ima besedo...

Že sedem let je minilo odkar smo vstopili v novo tisočletje. Naše želje so bile, da bi ostali zdravi, uspešni in veseli. Toda življenje teče naprej, nekaterih znancev in prijateljev ni več med nami, toda ostali nam bodo v lepem spominu.

V teh sedmih letih se je veliko Slovencev upokojilo, drugi pa so prav pred vrati upokojitve. Veliko jih preživi del leta tudi v Sloveniji, kjer so ali podedovali po starših ali pa so si preskrbeli domači kotiček, kjer bi radi v miru preživeli del svojega življenja, zdaj ko so v pokoju. Nekateri pa so se tudi

za stalno vrnili v domači kraj.

Slovenska društva na Švedskem pa morajo živeti in delati naprej, nekatera so že v januarju začelasz krožki in delom kulturnih sekcij, nato sledi praznovanje pusta in dneva žena. V začetku leta pa so tudi občni zbori, da se dogovorijo o bodočem delu in da se pogovorijo o problemih v preteklem letu. Marsikje imajo problem pri izvolitvi novega upravnega odbora. Nekateri se čutijo že ostareli, drugi nimajo časa, tretji pa se odselijo v Slovenijo od maja pa do oktobra. Starejši imajo tudi problem pri pisanju poročil na občino, kajti danes se vse opravlja na računalniku in preko interneta. Večina oblasti ne pošilja več obrazcev na naslove društev ampak samo povedo, da vse to najdete na njihovi internetni strani. Prav zato vsak upravni odbor potrebuje nekaj mlajših članov, da jim pri tem primerno pomagajo.

Državni zavod za integracijo je v zadnjih štirih mesecih že dvakrat sklical posebne sestanke prav zaradi ekonomske pomoči priseljeniškim organizacijam. Na zadnjem sestanku v februarju mesecu so spet posebno poudarili, da če hočejo Zveze dobiti pomoč, morajo na prvo mesto postaviti integracijo. V Slovenski Zvezi pa na prvo mesto postavljamo slovenski jezik in kulturo in sodelovanje z domovino Slovenijo, kajti mi se čutimo že skoraj "preveč" integrirani v švedski način življenja.

Prav zaradi tega izdajamo *Informativno glasilo*, ki ga pošiljamo na nekaj več kot 500 naslovov. Za glasilo pa gre skoraj polovica denarja, ki ga dobimo od švedskih oblasti in če ne bi dobili podpore iz Slovenije, bi se nam slabo pisalo.

Da pa ne bi izgubili švedske denarne podpore je pomembno, da se vsi včlanimo v slovenska društva, saj mora Zveza imeti najmanj tisoč članov, da je deležna te podpore. Zato prosim vse bralce *Informativnega glasila*, da se včlanijo v najbližje slovensko društvo, kajti opažamo, da imajo v nekaterih mestih in naselbinah problem z upadanjem članstva. Imamo pa tudi primere društev kjer članstvo tudi narašča.

Dokler boste vi bralci plačevali članarino slovenskim društvom, do takrat bodo društva in Slovenska zveza imela dobro podlago za svoje delo. Prav tako bomo lahko izdajali naše slovensko glasilo in s tem zagotovili, da bodo vsi vedeli, da mi Slovenci na Švedskem obstajamo in da smo ohranili slovensko besedo, običaje in kulturo. Slovenska zveza vas tudi predstavlja in se bori za vas tukaj na Švedskem, zato vas prosimo, da nam tudi vi pomagate, (s plačilom članarine).

V drugi polovici leta bo Slovenija vodila Evropsko Unijo, zato je pomembno da tudi mi na Švedskem organiziramo priložnostne prireditve in razstave.

Pred nami je pomlad, želim vam veliko zdravja, prijateljstva, lepih sprehodov in srečnega življenja.

Program dela Slov. zveze 2007

- ✚ Od januarja- marca občni zbori slov. društev.
- ✚ Pustovanja in praznovanje Dneva žena v društvih.
- ✚ 21. aprila, občni zbor Slovenske zveze.
- ✚ 25. avgusta, srečanje starejših Slovencev.
- ✚ Jesenske prireditve in razstave po društvih.
- ✚ 17. novembra, jesenska konferenca SZ.
- ✚ Med letom pa morda tudi gostovanje kulturnih skupin iz Slovenije in zamejstva.

Nekatere zgoraj navedene datume mora potrditi še občni zbor SZ.

Ciril M. Stopar

Poročilo - Informativna konferenca Integrationsverketa

Sobota, 10. 2. 2007.

Integrationsverket je sklical konferenco z tistimi doseljeniškimi zvezami ki so nedavno dobile, delno ali popolnoma, odbito prošnjo za dotacije. Namen konference je bil da verket razloži kakšno delo in kvalifikacije se nagradjujejo. Znašlo se nas je približno 15 organizacij. Vsi „poraženci“ niso prišli.

Mona Abou-Jeib Edwardson, ki odgorna za odločbe, je ponovo povdarila da se na introdukcijo novoprispelih doseljencev in beguncev v švedsko društvo in pa integracijsko delo na gleda najbolj povoljno. Organizacije ki iščejo dotacije za svoje delo med člani morajo to postaviti na prvo mesto. Prošnje se cenijo predvsem v tem pogledu.

Pogoj za pomoč za administrativno delo je ta, da je zveza razpršena po vsej deželi in da ima najmanj 1000 članov. Ta številka je zanimiva za našo zvezo, saj nihamo samo malo čez to številko.

Integrationsverket preneha obstojati 1. julija letos. Kdo bo prevzel njegovo delo je sedaj predmet raziskave. Prelog bo morda predložen že 15. februarja. Že sedaj pa povdarjajo, da bo nova ustanova ocenjevala prošnje veliko bolj strogo, kot je to bilo do sedaj.

Kako gledate na dosedajni dotacijski proces?

Kakšna stališča imate, ko gre za prihodnost in kakšne preloge bi radi predložili?

Razdelili so nas v tri delovne skupine in le-te naj bi odgovorile na ta vprašanja

Moja skupina je predvsem povdarila :

- da je definicija »integracije« ni jasna in da se mora razčistiti ker zavisi veliko od tega pojma. Kultura in integracija gresta kot roka v roki.
- Dvomimo da je ocenjevanje prošenj individualno.
- Več denarja mora v sistem in prošnje so morajo poenostaviti.
- Zakaj se zahtevajo letna poročila od vsake posameznega člana zveze.
- Predlog o novem nasledniku integrationsverketa mora iti na remiso vsem zvezam.
- Integracijsko delo je tudi naloga švedske strani ne samo doseljencev.

- Prejšnje postavke doseljske politike: enakopravnost, prostost izbora in sodelovanje naj ponovno veljajo.

Pavel Zavrel

Spoštovani predstavniki slovenskih medijev po svetu, Ljubljana, 2. februar 2007

V priponki Vam pošiljamo obvestilo o pripravi letošnjega že 11. tabora slovenskih otrok po svetu, ki ga pripravljamo na Debelem rtiču konec julija (natančnejše informacije v priponki). Prosimo Vas za brezplačno objavo v Vašem mediju, da bi lahko otroci že načrtovali letovanje, saj smo v prejšnjih letih pogosto doživeli, da so se otroci želeli prijaviti pa so za tabor izvedeli prepozno. Že vnaprej najlepša hvala za Vaš trud.

S spoštovanjem, Luka Klopčič, strokovni sodelavec
Svetovni slovenski kongres, tel: 00386 1 24-28-552
e-naslov: ssk@siol.net <http://www.slokongres.com>

11th YOUTHCAMP OF SLOVENIAN CHILDREN FROM ABROAD

Debeli rtič, 29th of July - 12th of August 2007

Slovenian World Congress organizes 11th youthcamp for teenagers of Slovenian origin from abroad. The Youthcamp will take place between 29st of July and 12th of August on Slovenian seaside, place called Debeli rtič. The main purpose of the Youthcamp is to bring Slovenia closer to minds and hearts of youngsters who live abroad. Discovering the beauty of landscapes and different cultural monuments, culture and national identity of Slovenia, learning slovenian language in relaxed atmosphere and making new friendships with peers who share a common bond, but come from all around the globe is an adventure and a great life experience. For better organization the camp will be split in two smaller groups:

First group (12 to 14 years old) will camp from **29th of July to 5th of August**

Second group (15 to 17 years old) will camp from **5th of August to 12th of August**

Attendance fee per participant is **160 EUR**.

We will gladly answer any questions regarding the youthcamp.

Contact person: Luka Klopčič, Phone: 00386 1 24-28-550

E-mail: ssk@siol.net [Http://www.slokongres.com](http://www.slokongres.com)

Povabilo dopisnikom, da napišejo svoje zgodbe za ZBORNIK (2007):

Imam prošnjo in sicer v letošnjem letu pripravljamo Zbornik na temo, ki smo jo že razstavljali, kaj vse so Slovenci po svetu naredili za samostojnost slovenske države. Sedaj pa bi radi za Zbornik zbrali osebne pripovedi, kaj ste Slovenci izven slovenskih meja ob teh dogodkih tudi doživljali. Ni potrebno, da so to dolge zgodbe, ampak le izpoved kaj in kako ste se ob teh dogodkih počutili (kakšna stran ali dve). Zbornik naj bi izšel h koncu l. 2007, vendar je zbiranje materiala predhodno potrebno, zato ne odlašajte. Zapišite zgodbo iz spomina ali iz vasih zapiskov, podelite vasa doživljanja v casu slovenske osamosvojitve s sirsim krogom bralcev in posljite dopis na naslov urednistva informativnega Glasila budja@bredband.net ali direktno na naslov slo.kongres@gmail.com Svetovni Slovenski Kongres, Cankarjeva 1, 1000 Ljubljana, Slovenija z oznako ZBORNIK 2007. Obvestite svoje prijatelje in znance in jih povabite k sodelovanju!

Zaenkrat najlepša hvala,

Zdenka Oblak

POMEMBNO OBVESTILO slovenskim upokojencem na Švedskem:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
GENERALNI DAVČNI URAD

Številka: 42105-33 (01031-05)

Datum: 14.2.2007

ga. Augustina Budja
budja@bredband.net

ZADEVA: Obdavčitev pokojnine, ki jo izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

ZVEZA: Vaš elektronski dopis z dne 10.2.2007

Spoštovani!

V dopisu prosite za pojasnilo v zvezi z obdavčitvijo pokojnine, ki vam jo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, izplačuje na Švedsko. Zanima vas, zakaj je ta pokojnina obdavčena v Sloveniji, in ali ste dolžni ta dohodek napovedati na Švedskem.

V zvezi z navedenim, pojasnjujemo:

Sporazum med SFRJ in Kraljevino Švedsko o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodka in premoženja (UL SFRJ – MP, št. 7/81; v nadaljevanju: sporazum), ki ga je Slovenija v svoj pravni red prevzela na podlagi Akta o nasledstvu sporazumov, obdavčitev pokojnin ureja v 18. členu. V skladu s četrtim odstavkom tega člena se obdavčijo plačila, ki so izplačana v skladu z (slovenskim) Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju na podlagi obveznega zavarovanja, ne glede na to, na kakšni podlagi je bil njihov prejemnik vključen v sistem obveznega pokojninskega zavarovanja v Sloveniji. Takšna plačila, izplačana rezidentom Švedske, se po sporazumu obdavčijo v Sloveniji.

Če dohodek iz zaposlitve (dohodek iz delovnega razmerja, pokojnina) izplača plačnik davka (tj. slovenska pravna oseba ali zasebnik), ta za prejemnika dohodka obračuna in odtegne akontacijo dohodnine kot davčni odtegljaj, ki je za nerezidenta dokončni davek.

Upoštevajoč navedene določbe, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za uživalce slovenskih pokojnin, ki so rezidenti Švedske, obračunava in odteguje akontacijo dohodnine. Te pokojnine so, kot že obrazloženo, glede na določila sporazuma obdavčene po viru dohodka; tj. v Sloveniji.

Rezidenti Švedske so v skladu z njihovo davčno zakonodajo dolžni napovedovati pokojnine, ki jih prejemajo iz Slovenije, na Švedskem, in sicer (vsaj) v letni napovedi za odmero dohodnine, ki jo oddajajo na Švedskem. V Sloveniji plačani davek na viru lahko uveljavljajo kot odbitek že plačanega davka, kar izhaja tudi iz določil 22. člena omenjenega sporazuma.

Lepo pozdravljeni.

Pripravila:
Lili Srša Hren, Višja svetovalka II

SIMON GREGORČIČ

KÖPING

Božična jelka v našem društvu

V soboto, 23. decembra smo se zbrali v našem društvu, Simon Gregorčič, da bi skupaj pripravili Božično jelko. Večina nas je bila iz druge in tretje generacije Slovencev na Švedskem, a seveda so bili med nami tudi prva generacija! Vsi smo bili navdušeni nad Božičem in nad pripravljanjem Božične jelke!

Poslušali smo Božično glasbo in se zabavali, pogovarjali in obenem obdelali okraske za našo jelko. Seveda smo tudi malo sladkega dali na našo Božično jelkico!

Zamotili smo se kar več kot dve uri, potem je pa bila jelka okrašena in na koncu nam je predsednik, Alojz Macuh, položil božična darila pod jelko. Naši najmlajši člani so dobili darila za dobro opravljeno delo in potem smo se pa podali proti domu, kajti doma nas je čakala še ena jelka, ki še ni bila okrašena, a vadba v društvu nam je bila v pomoč in delo je bilo hitro

končano! V imenu vseh bi se rada zahvalila našemu predsedniku/ mojemu očetu za uspešno organizacijo, za dobro idejo in vsi upamo, da je naše srečanje bil začetek lepe, nove tradicije našega društva Simon Gregorčič v Köpingu!

Suzana Macuh

Novo leto, novi časi, morda nove možnosti?!

Köping 30.1.2007

Dragi člani društva, smo tako na začetku tega leta, in je prav in lepo, da lahko napišem par vrstic, v katerih vam želim, da bi res vsak imel lep začetek tega leta, da bi vsakemu bilo lepo in toplo, mati narava pa naj le poskrbi, da res zdravi bi bili vsi.

Tako kot po navadi si želim omeniti par besed, ki so zelo pomembne za nas vsakega, ki skrbimo, delamo in si želimo ustvarjati življenje v lepem in preprostem vsakdanjiku. Želimo si ujeti najlepše in preproste trenutke, želimo si čimveč zdravja, veselja in družabnosti. Dragi člani društva, vse to imamo v svojih rokah, treba je to lepo negovati in nadaljevati po poteh, ki smo si jih zastavili in tako kod smo si jih zamislili.

Skušajmo ujeti najlepše trenutke, ne glejmo in ne razmišljamo preveč o življenju v preteklosti in prihodnosti, skušajmo iz sedanjosti ujeti trenutke svojega življenja.

Dragi člani društva! Vabimo vas k sodelovanju pri naslednjih aktivnosti, ki jih navajam spodaj.

Plan dela v društvu »Simon Gegerčič« v Köpingu:

Januar: Družabni večeri

Februar: Družabni večeri Občni zbor

Marec: Dan Žena / materinski dan po dogovoru

April: Kres v naravi po dogovoru

Maj: Binkošti, Romanje v Vadsteno

Junij: Poletni čas (Midsommar) po dogovoru

Sledijo letni dopusti, do takrat pa delovanje društva po dogovoru!

November: Dan ko se spominjamo naših rajnih prva sobota v nov.

Družabni večeri Očetov dan

December: Družabni večeri (skupaj z otroci bomo postavljali novoletno jelko) Silvestrovanje po dogovoru

Vljudno vabljeni tudi k aktivnostim, ki jih vodimo med tednom, ob torkih vodijo žene ženski krožek, ob četrkih pa moški del, ob sobotah pa zaokrožimo teden z dežurstvom ob kavici ali kozarcu vinca, prav tako imamo družabnost po Slovenskih mašah vsako četrto nedeljo skupaj z gospodom Zvonetom.

Vsekakor sledijo tudi slovesni večeri ki se jih radi spominjamo, radi nazdravimo in čestitamo ob rojstnih dnevih ali pa kakšnih drugih priložnostih. Da ne pozabimo - tudi sprehode po gozdovih naredimo v jesenskih dneh, takrat se veselimo ob nabiranju gob. Toliko za uvod v tem letu, želim da res sodelujemo in si pomagamo, in tako še bolj privabljam svoje otroke, prijatelje znance v našo sredino in v naše društvo »Simon Gregorčič« v Köpingu.

Vljudno vabljeni in veliko uspeha vam želi Alojz Macuh, predsednik društva

SLOVENSKI DOM

Novice iz Göteborga

Letni časi so na koledarju določeni, le letošnja zima kar nikakor ni hotela priti, temveč je podaljšana jesen s toploto in vetrovi gospodarila po vsej Evropi. Saj je cvetelo sadno drevje že v decembru in cvetje, ki cveti spomladi je že pokazalo svoje barve. Orkan Per je polomil drevesa (ki so rastle desetletja) kot vžigalice in mnogi so spet ostali brez elektrike in telefona. No dnevi so medtem že postali malo daljši.

V društvu Slovenski Dom smo imeli 27. januarja Občni zbor. Dobili smo dva nova člana v Upravni odbor, da bo delo šlo lažje. Pohvaliti se moramo, da imamo kar nekaj mladih odbornikov, kar bo gotovo doprineslo novih idej in načrtov za nadaljnje delo. Jože Zupančič je ponovno dobil obnovljeno zaupanje za predsednika.

Ob tej priložnosti smo tudi izkoristili možnost, da smo s kratkim sporedom praznovali kulturni praznik 8. februar.

Članarina je ostala ista 300:-- za družino in 200:- za samce. Člani, ki bodo plačali do konca aprila, bodo prejeli tudi naše Informativno Glasilo. Člani imajo tudi popust pri veselicah in izletih, samo morajo biti pisani na naslov plačnika članarine.

Načrti za dejavnosti do dopusta;

24.3 Dan mamic in staršev. Göteborgsrummet ob 16. uri.

26.5 Romanje v Vadsteno

17.6 Dan državnosti po Slovenski maši, Astridsalen.

Veselica in izlet v jeseni, tako vsaj načrtujemo.

Vesele babice, Foto: Marija Kolar

Vesele babice so bile na Božičnem bazarju v Lübecku. Ogledale smo si mesto, saj smo imele lepo sončno vreme. Tudi trgovine so ponujale, saj je bila priložnost za nakup božičnih daril. Zvečer dobra večerja in prijeten pogovor in vse kar sodi zraven. Pogovor se je nadaljeval v sobi, takrat je namreč tudi priložnost, da se поблиže spoznamo, saj pred vsakim potovanjem čaka presenečenje z loterijo, kdo bo skupaj s kom. To tradicijo bomo nadaljevale.

Čestitke

Ja, lete grejo in tako vsako leto slavimo obletnice, člani dobijo voščila v obliki čestitke, člani ki pomagajo društvu z delom ali prenočiščem obiščemo osebno in predamo cvetje.

3. januarja je slavil Anton Zobec 65 let

18. februarja ima Jože Švagan 65 let

Prejmite v imenu Slovenskega Doma naše iskrene čestitke in hvala za Vaše delo.

Zadnje slovo

Ni samo veselo pri delu društva, temveč so težki trenutki tudi. 1. februarja smo se poslovili od naše članice **Štefke Mrak**. Štefka je bila rojena 1940.12.19 v Libeličah v številni Mežnarjevi

družini. Takrat v povojnem času se je živelo skromno in Štefka si je morala za šolanje poskrbeti sama. Začela je delati na pošti in tam tudi napredovala. Ljubezen jo je popeljala na Švedsko kjer se je morala naučiti še novega jezika. Otroci Stanko, ki je bil rojen doma, Marjana in Andreja na Švedskem, lepo govorijo slovensko, to je Štefki bilo v zadovoljstvo, da so ob počitnicah lahko govorili s starimi starši. Štefka je rada pomagala staršem, čeprav je bila na dopustu, rada se je vračala v rojstni kraj, kjer je poznala vaščane. Bila je cenjena in spoštovana. Tukaj je po nekaj letih ostala sama z otroci. Gotovo ji ni bilo lahko, toda vztrajala je. Otroci so odrasli, si ustvarili svoje družine in jo obdarili z vnučki in vnukinjami. Sama je srečala pred 18 leti Florjana, moža, ki ji je stal ob strani prav do zadnjih dni.

Ne bom pozabila zadnjega obiska pri Štefki in Florjanu. Z Lojzetom sva prišla na obisk s cvetjem in lussekatter. Pili smo čaj in je Florjan dejal: nikdar si ne bi mogel predstavljati, da bom pozno v življenju srečal ljubezen in to v ženski, ki je lepa, skromna, delavna in ljubezniva. Dobil je solzne oči, saj je vedel, da bo te sreče kmalu konec, saj bo bolezen pretrgala nit življenja in ostal bo spet sam. Ugasnilo je življenje čudovite mame, ljubeče žene, stare mame, prijateljice in članice. Polna cerkev njenih znancev in prijateljev je dokazala, da je bila cenjena in spoštovana. Kot je Florjan dejal, bo Štefka lahko gledala v dolino na hišico v kateri sta živela skupaj in preživela lepe trenutke. ***Štefka počivaj v miru, vsem njenim pa naše iskreno sožalje.***

Za konec, bi rada samo pripisala naslednje:

Nesreča in bolezen lahko prideta zelo hitro, zato bodimo eden drugega razumevajoči, pomagajmo kadar je kdo v stiski, bogastva si ne bo nihče vzel s sebo v onostranstvo...

Pa brez zamere. Za Upravni Odbor Slovenski Dom

Marija Kolar

Mami v slovo

Hčerka Andreja Turšič

LJUBLJENA MAMA SI VEDNO MED NAMI,
TUDI V VEČNEM SPANJU NE BOŠ V OSAMI.
SPOMINI NA TEBE VEDNO BODO OSTALI,
SE NAM V SRCE PODALI.
IZGUBLJENI BREZ TEBE SMO,
KER TVOJIH BESED, DOTIKOV IN
NASVETOV VEČ NE BO.
KAKO ZDAJ MISLITI V NAPREJ,
KER SE NAM CEL' SVET PODRL JE ODSLEJ.
LJUBLJENA NAŠA MAMA,
NIKDAR NE BOŠ OSTALA SAMA.
TVOJA DOBROTA JE ZNANA,
NAJBOLJ MED NAMI PREDOBRA
MAMA.
NIKDAR NE POZABI,
DA BOŠ VEDNO MED NAMI.
NE BOMO TE POZABILI,
LE V SRCE TE BOMO SKRILI
IN VEČNO V SPOMINU TE BOMO
OHRANILI.
BOŽJA VOLJA JE TA,
DA NE BOŠ OSTALA NA ZEMLJI VEČ DOMA.
BOG TE JE IZBRAL
IN TI VEČNI MIR PODAL.
ANGELČKI NAM BODO DALI MOČ,

Štefka Mrak

* 1940-12-19 Libeliče
+ 2007-01-23 Kungsbacka

ZDAJ KO ODŠLA SI PROČ.
POJDI, Z BOGOM, NAŠA MAMA,
IN SPOMNI SE, DA NISI NIKDAR SAMA.

V NAŠEM SRCU VEDNO BOŠ OSTALA,
NAŠA NAJDRAŽJA MAMA.

Kära Stefanija!

Du föddes i en stor familj i byn Libeliče för 66 år sedan, där din far var kyrkovaktmästare. Barndomen var ingen dans på rosor, då ni levde under knappa förhållanden. Du fick bekosta din utbildning helt själv.

Du började ditt arbetsliv på slovenska postverket 1961. Efter några år fick du ett bättre arbetet som telegrafist, men där stannade du inte länge.

I stället förde ödet dig till Sverige, där du åter fick börja om från början. Du var tvungen att lära dig det nya språket och landets nya seder. Du fick även skola om dig för ett nytt yrke så att du kunde försörja din familj. I år i februari är det 37 år sedan du lämnade din födelseby långt här i från, allt för långt bort från din hemby.

Alla var vi ledsna när du lämnade oss och allra mest dina nära och kära. Du var mycket omtyckt av alla i byn och i närområdet. Kärleken var för stark och den övervann alla hinder och förde dig långt upp i norr. När du senare tog med dig din son Stanko, grät hans klasskamrater och alla vi andra kände med dem. Stanko var väldigt fäst vid mormor och morfar och han återvände gärna till dem när han hade sommarlov. Även du var din hemby trogen, då du år efter år återvände trots den långa vägen mellan Slovenien och Sverige. När du kom hem hjälpte du alltid dina föräldrar i hemmet och på åkrarna.

När dina föräldrar inte var vid liv längre återvände du med din man Florijan och du var även då trogen din hemby. Du såg alltid till att samla alla dina syskon och du fungerade som en bro mellan dem och resten av släkten.

Din flitighet och ärlighet genomsyrade oss alla. Det som du aldrig övergav var din stolthet över dina rötter samt din hemby. Du lämnade spår av det i dina två döttrar Marjana och Andreja som du lärde tala slovenska. Trots att döttrarna var födda i Sverige pratar båda flytande slovenska och det kan du ta åt dig äran av. Du såg till att de varje år kom till Slovenien under sommarloven.

Ditt liv var inte en dans på rosor. Dina tre barn var små när du själv fick ta över ansvaret för brödfödan. Tack vare din flitighet och styrka klarade du av det. Åren gick och dina barn utbildade sig och lämnade hemmet. Då fann du din livskamrat Florijan som stod vid din sida i 18 år. Ni skapade ett litet vackert hem där dina och Florijans barn alltid var välkomna.

Men ödet ville något annat än ett fridsamt liv. Du hann knappt uppleva din pension som du arbetat ihop, förrän den lömska sjukdomen fullständigt uttömde ditt liv.

För knappt 4 månader sedan var du med oss och vandrade i bergen på en höjd av 2140 m. Du gick upp som en yngling. Ingen kunde tänka sig att du bar på en lömsk sjukdom, och att den var den sista utflykten tillsammans med dig.

Alla kommer vi att sakna dig och mest Florijan, dina tre barn med respektive och dina sju barnbarn som du älskade så mycket. Din uppoffring och flitighet uppskattades av dina närmaste och det fick du tillbaka i dina sista stunder, då de vakade vid din sida till slutet.

Štefanija, jag tar farväl av dig med de orden du själv tog farväl av mig när jag var hos dig på sjukhuset, efter jul.

Din kusin Jožica

Slovensko društvo v Stockholmu; Slovenski pesnik v Stockholmu

25 januarja je v Domu kulture (Kulturhuset) gostoval mladi slovenski pesnik Aleš Šteger. Rodil se je v Ptujju, 1973. To je bil že njegov drugi nastop v Štokholmu. 2003 je skupaj z dvema kolegoma predstavil slovensko poezijo.

Literarni večer so uvedli najvidnejša imena moderne švedske poezije Göran Greider, Ida Börjel, Petter Lindgren in Ann Jäderlund. Vsak se je predstavil z recitiranjem svoje najnovejše, v nekaj primerih še ne objavljene, produkcije.

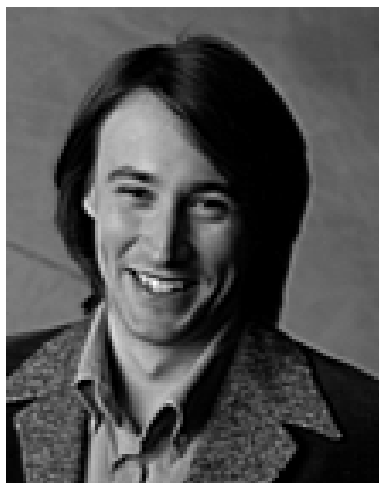
Nazadje je nastopil naš rojak. V pozdravnih besedah je povdaril, da je obsedenost do svjega jezika ohranila naš narod, čeprav nismo bilo samostojni čez tisoč let. Svoje pesmi je prečital v materinščini potem so pa eno za drugo v prevodu v šveščini prebrali omenjeni pesniki, domačini. Za odličen prevod je odgovarjal Morgan Nilsson, slavist iz Göteborga.

Ne da bi bil poznavalec poezije, ki danes precej tesno meji na prozo, so se mi njegova dela najbolj vtisnila v srce. Po vsakem merilu je dosegel isto ravnost kot švedski kolegi.

Kdor misli, da zanimanja za literarne večere poezije ni, se moti. Kavarna Panorama je bila natrpana do stropa. Dolgo smo morali čakati na dodatne sedeže. Ramus förlag v Malmöju pa je izdal knjigo njegovih del, Tingens bok, ki se lahko naroči po internetu.

Ponudili so nam pa lep večer. Upam da se kmalu spet sračamo.

Pavel Zavrel

Ales Steger (1973) är en av centralgestalterna inom den ytterligt vitala slovenska litteraturen. Han är flitigt prisbelönad och tolkad till en rad europeiska språk.

"Tingens bok" är hans femte bok och den första som översatts till svenska.

Ales Steger framträdde senast på Internationell författarscen i september 2003.

"...det är utanför språkmaterialismens allfarvägar betydande, egensinnig och utmanande poesi."

Jan Karlsson, Kristianstadsbladet

KULTURNO DRUŠTVO **SLOVENIJA**

Olofström

E-mail: slovenija.olofstrom@telia.com

Najprej večerja, potem pridejo na vrsto Miklavževa darila...

Otroci in Sv. Miklavž

Minulo leto ni prišlo toliko otrok kot smo pričakovali in nam je precej daril ostalo, tako da smo se odločili, da bomo tokrat sporočili staršem, babicam in dedkom, da morajo prijaviti število otrok. Presenečeni smo sprejemali skoraj vsak dan prijave in precej otrok je prišlo v društvene

prostore na ta veseli dan.

Miklavž se je zdel otrokom nekam znan... Daril so bili vsi veseli

Že leta in leta je prihajal eden izmed naših švedskih prijateljev preoblečen v rdeča oblačila in prostore obdaroval otroke. Zato smo se v slovenski šoli dogovorili z otroci za prijetno presenečenje. Naš najstarejši in izredno pridni učenec, Alexander Plešec, je pri slovenskem pouku predstavljal sv. Miklavža in spraševal preostale učence v slovenskem jeziku, če so bili pridni med letom in če so si zaslužili darila. Pa smo dobili idejo, da bomo od letos imeli novega dvanajstletnega Miklavža.

V stranskem prostoru sta oba učitelja, Nada Žigon in Ciril Stopar pomagala Alexandru obleči rdeča oblačila, ki smo jih morali primerno skrajšati in zalepiti z lepilnim trakom. Od veselja smo vsi trije zaplesali in se po hodniku napotili do prostora, kjer nas je nestrpno pričakovala precejšnja skupina otrok. Le brat Erik je spoznal mladega Miklavža, ki mu ni bilo nič nerodno in je z velikim veseljem podelil darila navzočim otrokom, nekaterim od njih je bilo prav nerodno in so se malo tudi bali Miklavža, čeprav ni bil tako velik in tudi strog ni bil. Cel dogodek je potekal brez najmanjšega problema in vsi smo bili zelo veseli, da nam je to uspelo saj smo imela najmlajšega Miklavža v zgodovini društva in to iz naših vrst mladine. Pri odhodu

smo se Miklavžu zahvalili in ga pobarali, če ga lahko rezerviramo za naslednjih 10 let naprej. Odgovoril je le s smehom, otroci pa so se zbrali okoli mize in odpirali pakete. Še pred tem pa smo jih lepo pogostili, kot imamo to v navadi, za spomin pa smo napravili kar nekaj lepih posnetkov. Otroci, ki so prišli k Miklavžu po darila so bili tudi do 80 km oddaljeni od društva. Tudi odrasli so v precejšnjem številu napolnili drugo sobo, kjer imamo navadno družabna srečanja. Nekateri med nami smo morali sedeti kar v sobi zraven otrok. Zadnje čase so kuharice malce spremenile jedilni meni in nakupili smo veliko število pravih krožnikov, tako da so bili vsi prisotni gostje zelo zadovoljni. Prava zahvala pa gre skupini žena, ki so odgovorne za hrano in pogostitev.

Miklavževanje in odrasli

Da nam ne bi bilo dolgčas, pa je poskrbel Viktor s svojo frajtonarico in veselim nasmehom, vsakemu je rad ustregel in igral je kar po željah prisotnih. Takrat ko je Viktor v formi ga redko

kdo prekaša. Ko pa se utruji pa ga nadomesti naš Libero, kateremu dobro tečejo od poskočnih prstov primorske melodije. Tudi zapeli smo in zaplesali, miklavževanje se je končalo šele enkrat po polnoči. Čeprav so nad društvenimi prostori stanovanja, se prav nobeden niti tokrat ni pritoževal.

Otroci in prireditelji so bili zadovoljni in veseli...Tudi odrasli so prejeli priznanja za svoje delo.

Veselje je trajalo pozno v noč

Slovenska maša na silvestrovo

Slovensko maša je bila že ob enajstih in mi ki smo bolj oddaljeni smo morali kar uro in pol prej oditi od doma in prinesiti hrano s seboj ter primerno okrasiti društvene prostore.

Nekaj pred enajsto smo se napotili v katoliško cerkev Sv. Antona v Olofströmu, kjer je bila švedska maša. Pred začetkom maše nas je osebno pozdravil katoliški škof iz Stockholma, ki je tokrat obiskal olofströmsko župnijo. Pri slovenski maši se nas je tokrat zbralo enkrat več kot ponavadi, tudi naš dušni pastir g. Zvone Podvinski je bil tega vesel. Po maši smo tudi napravili gasilsko skupinsko sliko pred oltarjem in božičnimi jaslami. Manjkal pa nam je le Janez Zbašnik, ki je istočasno v Olofströmu tekel tradicionalni atletski "Silvesterloppet" in čeprav je Janez že zdavnaj napolnil 60 let je še zmeraj zelo športno aktiven.

Silvestrsko kosilo

Nato smo se zbrali v društvenih prostorih, kjer smo gospoda Zvoneta pogostili s kosilom pa tudi mi smo bili potrebni zalogaja dobre hrane, kajti zajtrkovali smo bilo že zgodaj zjutraj. Kmalu se naj zbralo še več in Viktor je spet raztegnil svoj meh na

frajtonarici in skupno z g. Zvonetom smo, ki je poznan kot dober pevec smo veselo prepevali in nazdravljali.

Na žalost se je moral g. Zvone nato posloviti, čeprav bi bil zelo rad ostal v tako dobri družbi in z odličnim muzikantom, toda naslednja maša je bila ob polpetih v Nybru in tudi tam ga že težko

pričakujejo. Seveda se je tolažil, da bo prebil v Nybru silvestrski večer pri dobrih prijateljih v dobri družbi.

Po slovesu pa smo nadaljevali praznovanje do večera, ko smo se vsi napotili na svoje domove,

kjer so nas pričakovali sorodniki in naši otroci.

Društveni plan dela v letu 2007

- V januarju začetek krožka likovne sekcije.
- V februarju nadaljevanje Slovenske šole za otroke.
- 10. marec 07, Dan žena in občni zbor
- 12. maja, balinarski turnir v Olofströmu
- 26. maja, romanje v Vadsteno
- 16. maj, piknik in balinanje v Kallinge
- 25. avgusta, piknik in srečanje starejših Slovencev v Barnakälla
- 27. oktobra, Slovenska likovna razstava in veselica v Jämshögu
- novembra, prireditve skupno z občino Olofström (Terrafolk)
- 22. decembra, Miklavževanje.
- 30. decembra, slov. maša in skupno kosilo.
- Društveni prostori bodo odprti, ko bo likovna sekcija imela krožek, to je v nedeljah od 16.00 ure naprej.

UO KD Slovenija, Olofström *Ciril M. Stopar*

Poslovitev od dosedanjega župana v Landskroni, Göste Nilssona, z Olgo sva mu podarili knjigo in rože, saj je veliko naredil za Slovence in splošno za kulturo v tem mestu

LANDSKRONA. Under årens lopp har kommunfullmäktiges nyligen avgångne ordförande Gösta Nilsson (s) skött massor av invigningar. På onsdagen stod han själv i centrum, när han avtackades i Landskronas stadshus efter totalt 15 år som kommunfullmäktiges ordförande och 25 år i kommunalpolitiken.

Det var många som ville tacka Gösta Nilsson, 73 år, för de insatser som han gjort för kommunen, föreningslivet och kommunens bolag. Bland de som uppväktade märktes bland annat sångarna Anki Nilsson och systrarna Budja, ordföranden i Jaderska musikfonden med mera Dagmar Munck af Rosenschöld, kommunala AB Landskronahems och LSR:s vd Göran Jingborg samt Landskrona motorklubb.

En hel del kommunanställda ville också tacka för samarbetet, bland annat strategikontoret och kommunkansliet. Kommunfullmäktiges ordförande brukar jämföras med gamla tiders borgmästare, därför har Gösta Nilsson representerat kommunen i många internationella sammanhang. Ett flertal av kommunens vänorter och samarbetspartners i utlandet hade också skickat representanter till avtackningen. Däribland finska Kotka, tyska Plochingen och polska Kolobrzeg.

Jan Anders Olsson jananders.olsson@hd.se

KNJIGE Izšlo je že šest (6) knjig v slovenskem in v švedskem jeziku. Nanašajo se na Slovence na Švedskem. Knjige so naslednje (spodaj):

Information om böcker på både slovenska och svenska som handlar om slovener i Sverige och är ämnade för alla som vill skaffa sig bredare kunskaper om ämnet. Böckerna kan beställas via e-post (Augustina Budja) budja@bredband.net och är följande:

- (2002) - SVEDSKA SLOVNICA ZA SLOVENCE
- (2003/04) SVENSK-SLOVENSK ORDGUIDE på resor och vid samtal med slovener (och viceversa)
- (2005) SLOVENC NA SVEDSKEM okvirno zgodovinski pregled, monografija (slovenska)
- (2005) ÅRSTIDER (DIKTER) - Letni casi (pesmi), på slovenska och svenska
- (2006) SLOVENER I SVERIGE och integrationspolitiken (på svenska)
- (2006) RECEPTBOKEN Slovenska maträtter (på svenska)

Delo v društvu in druge zanimivosti

Letošnja zima je prizanašala vsej Evropi. Tako smo tudi na jugu Švedske ostali brez omembe vrednega snega. Tu in tam je padlo par snežink, ki pa so čez dan skopnele. Morda zima še pride ali pa tudi ne! Kaj to pomeni za kmetovalce in naravo pa se bo pokazalo do konca leta.

Pravzaprav se minulo leto pri nas niso dogajale kakšne posebnosti – snemanje zgoščenk in izdajanje knjig poteka že nekaj let, pravzaprav od kar je društvo Orfeum ubralo svojo pot in se ločilo od društva Lipa. S to ločitvijo 1. 1999 je padlo nekaj zaprek pri našem delu. Nastale pa so nove. Težko je namreč v Landskroni kaj večjega organizirati, ker je slovenska skupnost razklana. Ta razkol je politično pogojen in je star že skoraj 40 let, kmalu po nastanku prvega slovenskega društva na Švedskem SKK Triglav (1968). Ta rana je nezaceljena. >>> *Janez Budja v Šentjurju praznuje svoj 69. roj. dan skupaj z otroci in vnukoma Simonom in Tomijem*

Obležili smo Kulturni dan

V organizaciji prof. Jureta Piškurja smo se 8. februarja na inštitutu *Biologihuset* v Lundu udeležili

otvoritve razstave v čast 300-letnice rojstva Carla Linnea. Razstava bo odprta do junija letos, predstavlja pa tudi druge povezave med Švedsko in Slovenijo. Kaj več o tem pišeta Jure Piškur ter Stanislava Gillgren pod rubriko Kultura (spodaj). Otvoritev je krasno uspela, z udeležbo več kot 70 ljudi. Hvala, Jure za organizacijo in pogostitev!

- 1) *Ivanka, Milena, Olga in Franc na razstavi*
- 2) *Annie, Amanda in Rebecka pojo in nas zabavljajo*
- 3) *Daniel, Isabelle in David v poletnih mesecih*
- 4) *Mladi mamici Dominika in Therese z otrokoma: 1-letna Johanna in skoraj 1-letni Isak – 30. dec. 2006*

Zima v Landskroni

Že smo mislili, da zime v pokrajini Skåne letos ne bo. Vendar smo se ušteli. Tudi tokrat se je pokazalo, da je misliti - nič vedeti! Zima je prišla, čeprav

šele v drugi polovici februarja. Pa je zato tokrat sneg zamedel ceste in poti, nekje so bile ogrožene tudi strehe hiš, da bi se zrušile pod težo snežne odeje. Na cestah je zavozilo dnevno povprečno 30 tovornjakov s

ceste, da o osebnih avtomobilih ne govorimo. Na srečo je bila le materialna škoda.

Foto: 1), 2) Zima - Hantv g v Landskroni, 3) Isak 1 leto, ravno je shodil 4), 5) Dora in Tanja praznujeta osebna praznika 6) Pevski zbor Divertimento na letošnjem zadnjem

koncertu (Zvonko Bencek, bas. 1:a fr vänster; fotot är taget av Inger Bencek, som tillsammans med sin

Hasse, lillebror Matej och andra satt i publiken (till vänster). 7) Dora, A-Marie, Lenka in Leonida na praznovnju 1:ga roj. dne Johanne Steven (desno), 30. 12. 2006 v Hgb.

Za Informativno Glasilo - Gustika

Angela Budja (*Mala Nedelja*), naša ljuba mamika, kmalu bo spet 28. april in leto naokrog, od kar smo slavili tvojo 90-letnico. Letos v aprilu boš starejša za še eno, častitljivo pomlad. Mamika, želimo ti zdravja in zadovoljstva ter kličemo na mnoga zdrava leta! Vsi otroci, vnuki, pravnuki ter pra-pravnuk Isak. Radi te imamo. Pazi nase in skrbi za naš skupni dom in razveseljuj sebe in nas z dobro voljo in razumevanjem, mama. Radi pridemo k tebi, tudi letos bomo.

Vsi tvoji

Vi gratulerar alla jubilanter som firar under 2007!!!

Spomini na otroštvo

Ob enem od obiskov pri nas je pripovedoval rojak Justin Hvala, kako so se nekoč, še otroci, v pustnem času veselili materinega ocvirkovega zavitka. Tako živo je Justin pripovedoval, da se nam je te – nekoliko drugačne slaščice, vsem zaluštalo! Morda se bo Justin ojunačil in jo spekel po spominu, kako so jo spekli pokojna mati Marija Hvala.

Ocvirkovca je zelo okusna, postrežemo jo samostojno za malico ali k joti.

Sestavine za testo: 50 dag moke; 1dl vode; 2 dl mleka; 1 jajce; 3 dag soli; 2dag kvasa **Nadev:** žlica zaseke; 50dag ocvirkov (klobase, šink ali šunka, slanina); olje za pekač **Priprava:** V

malo mleka damo vzhajat kvas, dodamo žličko sladkorja in moke. Iz ostalih sestavin in vzhajanega kvasa pripravimo testo in ga pustimo da vzhaja. Posebej segrejemo ocvirke. Vzhajano testo razvaljamo in po njem enakomerno potresemo pripravljene ocvirke, nato ga zavijemo v štruco, damo v namazan pekač in pustimo da vzhaja. Pečemo eno uro, pri 180° C.

Pa tudi sicer se Justin rad spominja jedi, ki jih je pripravila skrbna, zdaj že veliko let pokojna mati, ko so bili Hvalovi otroci Jože, Justin, Marica, Anica in Rajko še prav majhni. Pogreša materino pridno roko. Večkrat se tudi sam loti priprave kakšnih priljubljenih jedi – zakaj pa ne?! Dostikrat mu uspe, zgodi pa se tudi, da ni kot bi moralo biti. Vendar je za pojest, kot temu sam reče. Pogum velja!

Justin praznuje v mesecu aprilu svoj 77. rojstni dan. Ob tej priložnosti mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko zdravih let, naj z ženo Ingrid še dolgo uživata v zakosni skupnosti! Justinu kličemo: Stokrat nazdravje!!!

Orfeum-medlemmarna tackar Ingrid och Justin Hvala för alla gåvor som de årligen ger vår förening till vår verksamhet. Tack ska ni ha, det betyder mycket för oss, ska ni veta!

Vänner / Prijatelji in znanci, Landskrona

Linnejevo leto**Lund**

- 1) Organizator Jure Piškur (levo) s soprogo Judito (desno) na otvoritvi razstave v Lundu, dne 8. 2. 2007
- 2) Podpredsednica Slovenske zveze, Ivanka Franseus, izroča šopek organizatorju za lepo izvedeno organizacijo
- 3) Med obiskovalci razstave se jevnel pogovor
- 4) Tretja generacija Slovencev, tudi njiju je razstava zanimala

Kralj cvetja, Carl von Linne (1707-1778), je po svetu najbolj znan švedski naravoslovec. Znova in znova se nam muza s švedskega bankovca za sto kron. Letos se Linneja še posebej spominjamo, ker praznujemo

njegov tristoti rojstni dan.

Udeleženci so bili tudi *Tim, Ika, Micke in (fotograf) Vesna*

Carl se je rodil v Smålandu in začel akademsko kariero v Lundu. Pozneje je nadaljeval študij v Uppsali in tam tudi deloval vse do svoje smrti. Njegov največji dosežek je, da je v biološke znanosti uvedel zelo jasne klasifikacijske principe in z njimi razdelil vsa živa bitja na kategorije, kot so vrsta, rod, družina, red, deblo in kraljevstvo. Osnove teh principov se v biologiji uporabljajo še danes. Med svojim raziskovanjem je Carl von Linne trčil tudi na Slovenijo in njeno naravo. Sam sicer nikoli ni obiskal Slovenije, a ohranjenih je približno trideset pisem njegovega dopisovanja z Giovannijem Antonijem Scopolijem (1723-1788). Ta je služboval v Idriji in popisoval kranjske rastline. Izvod njegove Flore Carniolice, ki je izšla leta

1760, je poslal tudi na Švedsko. Iz korespondence odseva Linnejevo navdušenje nad knjigo in želja, da bi se srečal in pogovoril s Scopolijem.

1) Nastopile so tudi "sestre Budja" 2) Profesor Jure Piškur je srečal zanimivega sogovornika
3) Obiskovalci so bili navdušeni 4) Srečanje je bilo zanimivo na več načinov

Letos 8. februarja smo na Lundske univerzi, Oddelku za Biologijo celice in organizmov, odprli majhno razstavo, ki jo je pripravila Slovenska zveza na Švedskem. (Razstavni material je bil posredovan iz Švedsko-Slovenskega prijateljskega društva v Stockholmu.) Poleg Linneja so na razstavi omenjene tudi druge vezi med Švedsko in Slovenijo, ki segajo kar nekaj stoletij nazaj. Prvi viri segajo v čas proti-reformacije, ko je cela vrsta slovenskih

izobražencev in aristokracije morala zapustiti svojo domovino, med njimi plemiči Znojilski. Posebej aktivna je bila izmenjava v drugi polovici 19. stoletja med švedskimi in slovenskimi

pesniki in jezikoslovci (Šveda Snoilsky in Jensen in naš Anton Aškerc). Ne smemo pa tudi pozabiti na smučarje (Stenmark, Strand in Bojan Križaj) in izdelovalce smučarske opreme (Elan) v sedemdesetih in osemdesetih letih preteklega stoletja, in pa na nas same, Švedoslovence, ki smo živi most med obema deželama. Podrobnosti o razstavi in možnem obisku na Jure.Piskur@cob.lu.se.

Jure Piškur, profesor molekularne genetike v
Lundu

PS Za ilustracijo članka je dostopen tudi slikovni material.

Svensk-slovenska vänskapföreningen i Sverige tackar alla som medverkat till att realisera denna utställning.

- 1) *Utställningens dekaler*
- 2) *Danni Stražar läser hälsningstalet...*

Just idag firar Slovenien sin kulturdag till minnet av sin största nationalskald France Preseren. Det är en stor glädje att invigningen av denna utställning sammanfaller med Sloveniens kulturdag. I Sverige uppmärksammas i år den store svenske vetenskapsmannen Carl von Linné, som föddes för trehundra år sedan i Småland. Vänskap mellan våra länder fanns redan på den tiden. Detta är rätt tillfälle att erinra om denna vänskap mellan våra länder Sverige och Slovenien. Vänskap och kontakter som pågått sedan lång tid tillbaka. Carl von Linné korresponderade och utbytte erfarenheter med sin kollega G. A. Scopoli, läkaren som var verksam i den slovenska staden Idrien i ämnen som botanik, zoologi och mineralogi.

Korrespondensen mellan dessa båda är bevarad.

En betydande kulturbygga mellan Sverige och Slovenien var även den mellan störste slavisten i Sverige, Alfred Jensen, som bland annat översatte France Preserens poesi, alster av Anton Askerc och Ivan Cankar. Arkitekt Gunnar Asplund och den slovenske arkitekten Joze Plecnik hade kontakt med varandra och beundrade varandras arkitektur. Vi alla kommer väl ihåg Ingemar Stenmark och Bojan Krizaj som tävlade med varandra, men som även var goda vänner i både slovenska Kranjska gora och på tävlingar ute i världen. Det finns fler goda exempel på vänskapen mellan Sverige och Slovenien.

Vi i vår Svensk-Slovenska vänskapförening är glada att vårt material om Carl von Linne och G.A.Scopoli, som var på utställningen 2001 i Stockholm, kommer till användning även vid Carl von Linnés firande här i Lund. Vi kommer att arbeta vidare och se till att vår vänskap består. Vi är glada att Carl von Linné och G.A.Scopoli lärt oss hur man vårdar växter och även hur man vårdar vänskap. Tack Jure Piskur och alla andra som hjälpt till med denna utställning.

För Svensk- slovenska vänskapföreningen i Sverige

Stanislava Gillgren, ordförande

2007-02-06

Landskronagruppen Spice Duo släpper i dagarna sin första skiva "Kärlekens ansikten". Gruppen som består av Peter Cemjack och Dora Tuomainen har arbetat ihop sedan 1993.

Spice Duo består av Dora Tuomainen och Peter Cemjack vilka släpper en skiva i dagarna.

I livesammanhang har de alltid en blandad repertoar. På den nya plattan har man däremot valt att ge ut 12 egna låtar med skånsk vispop. - *Vi tyckte det var dags att dokumentera vårt arbete och därför har det blivit ett axplock av de sånger som växt fram under åren vi har samarbetat*, säger Peter som svarar för text och musik.

- *Dessutom har vi allt oftare fått förfrågan från publiken om vi har en skiva till försäljning så det kändes som om tiden var mogen*, fortsätter Dora

Trots att detta är gruppens första skivsläpp så är man inte några musikaliska debutanter. Båda har de musicerat sedan barnsben och förekommit på Landskronas teater- och musikscen de senaste tre decennierna. På frågan varför det har tagit så långt tid med första plattan kommer svaret som en blixtn från klar himmel.

- *Peter är slö när det gäller att slutföra en produktion. Han är både kreativ och produktiv men mycket hamnar i byrålådan. Vi var ett par stycken som fick lobba för att få igång projektet. Men bättre sent än aldrig*, säger Dora och ler.

Titeln på plattan är vald med omsorg. Kärlek är ett mångfacetterat område menar duon. Ett faktum som man försöker spegla på Cd:n. Texterna kretsar kring längtan, lycka, mat, musik, kreativitet, avsaknad och sorg. Vissa av dem med direkt Landskronaanknytning. Vardagsnära reflexioner som gruppen menar alla kan ta till sig.

Om framtiden säger man att det förmodligen blir ett par lokala spelningar i vår. Man kommer också att bearbeta skånska lokalradiostationer och se vad det ger.

- *Vi har ju nästan uteslutande valt skånskan som uttryckssätt på plattan. Då måste vi ju börja på himmaplan*, avslutar Peter.

"Kärlekens ansikten" kommer att finnas till försäljning på Bokia i Landskrona fr.o.m. onsdag 7/2. I övrigt kommer man att sälja Cd:n vid liveframträden. Det går även att kontakta gruppen via mail spiceduola@hotmail.com.

Aleš Šteger - Slovenski pesnik

Pesnik in urednik, prevajalec, umetnostni kritik ter pisec spremnih besedil in samostojni kulturni ustvarjalec Aleš Šteger, je rojen leta 1973 na Ptujju. Njegov pesniški prvenec so Šahovnice ur (1995), sledili so Kašmir (1997), Protuberance (2002) in Knjiga reči (2005) in izbor poezije z zgoščenko Kamen (2005). Napisal je tudi knjigo proze Včasih je januar sredi poletja (1999), ki pomeni poskus sopostavitve poezije in proze; dokumentarnosti, pripovednosti in lirskosti. Pri Študentski založbi ureja knjižno zbirko Koda in za revijalne ter knjižne objave, prevaja leposlovje in esejistiko, pretežno iz nemščine (Gottfried Benn, Michael Donhauser, Peter Huchel, Pablo Neruda in drugi).

Je pobudnik mednarodnega pesniškega festivala v Medani in v letih od 1996 do 2004 tudi njegov programski vodja. Poezijo Aleša Štegra so prevedli in objavili v prek 200 mednarodnih literarnih revijah in časopisih. Njegove knjige so doslej prevedli v slovaščino (Kašmir, prevod Karol Chmel, Drewo a srd, Bratislava 2000), češčino (Leden je nekdy uprostøed léta, prevod Brantišek Benhart, Vetrny Mlyny, Brno, 2002, in Protuberance, prevod Brantišek Benhart, Drevo a srd, Bratislava, 2003), hrvaščino (Protuberance, prevod Edo Fičor, Meandar, Zagreb, 2003), bolgarščino (Kašmir, prevod Stefka Husarova, PAN, Sofia, 2003) in nemščino (Kaschmir, prevod Gerhard Falkner, Edition Korrespondenzen, Wien, 2001).

Šahovnice ur so bile nagrajene na Slovenskem knjižnem sejmu leta 1995, za Kašmir je leta 1998 dobil Veronikino nagrado, leto pozneje je prejel Petrarkino nagrado za mlajše evropske avtorje. Aleš Šteger je prejemnik prestižnih štipendij ameriške fundacije Abraham Woursell za leto 2001 ter nemških Akademie Schloss Solitude za leto 2002 ter DAAD - Kuenstlerprogramm, 2004.

FEM DIKTER AV ALEŠ ŠTEGER

Rivjærnet

Du minns hur din mor, Jokasta,
Kom tillbaks från svinstian med ett djupt sår i handen.
I smärtans galenskap öppnades ett fönster.
Hon trädde ut ur sin kropp om och om igen.
Du minns hur din förskräckte far lade om den,
Hur kanterna på bandaget färgades rött under flykten.
Nu är rivjærnets viskning din. Världen suddas ut.
Äppelklyftan blir allt mindre, men vem är till för vem?
Är du inte bara ett redskap för äpplet i din hand?
Tyst river det dig inom sig självt, en mogen buddist, idared samsara.
När det försvinner dig öppnar du ögonen som din mor,
Den gången, på andra sidan såret.

Russin

Vems blodådror, vems kärlek, vems spår,
Vems tid har pyst ut genom russinens skrynklor.
Kalla frön från gångna somrar. Du äter och äter dem.
Som om du åt guds fingertoppar som håller uppe allt.
Ihopskrynklade till åldringarnas fullständiga underdånighet.
Som en handfull pensionärer på en kyrklig utflykt.
De reser sig från bordet och störtar mot din himmel.
Hela klasen reser sig. Sannerligen är den uppstånden.
Vems vener, vems räslor, vems spår,
Vems harklingar sväljer du i russinens skrynklor.

De åldriga fingrarna griper dig inifrån,
De kväver dig tills du spottar fram deras namn.

Puppan

Fjärilens ökande närvaro inuti
Fyller den inte med skräck.
Som något slags religiös fanatiker hänger den i sin lilla kokongvärld
Och den i en annan, större kokong.
Genom den går du hemåt.

Dina hurtiga steg ser ut att sätta tydliga spår i tiden,
Men i verkligheten känner du bara igen de knappnålar,
Som på väggen genomborrar
körsbärsfuks, amiral och påfågelsöga
Din okunnighet bara växer.

Hur många kokonger omger den sista?
När dör sekunderna?
I vems dröm uppstår molnen?
Är det då alls inte troligt att vi
En gång skall få flyga iväg, helt försumbara?

Gemet

Förvirrad lägger du undan bladet.
Först nu märker du det rostiga märket efter gemet.
Ett spiralformat tecken för vägen inåt.
Som en osynlig tråd höll det samman världens trasor.
Värmde dig, ihopkurad så där. Som ett foster.
Som en snigel. Som en kropp i en massgrav.
Dess syfte är inte att ge eller ta från världen.
Det är ingen skapare, det lilla gemet. Det ger bara upphov till beröring.
Någon har tagit bort det. Vem, varför – det vet du inte.
Inte heller hur många blad som gått förlorade.
Du för fingret över avtrycket och börjar läsa på nytt.
Framför dig öppnas ett rum i rummet i rummet.
Denna dikt har inget slut.

Ljuset

När någon dör, och det varken är dag eller natt.
Och varken du eller han är närvarande. Varken här eller där.
Det flammar till lite grann ovanför gasspisen.
Anspråkslöst. Och det varken lever eller har dött,
Det du vakar över täckt med din hand.
Det frågar inte, det ger inga svar.
Det är inte på det godas sida. Det är inte på det ondas sida.
Det känner varken till lögnar eller sanningar eller mening och meningslöshet.
Det är inte framtiden och inte det förflutna.
Det finns och existerar samtidigt inte. Utan att det är eller inte skulle
vara du.
Utan att det inte skulle vara sig självt eller något annat.
Varken luft eller eld. Varken ljus eller flamma.
Varken avgrund eller hopp. Varken ja eller nej.
När någon dör, har någon ännu inte dött.
Det har krupit ner längs vecken och in i sig självt.
Du sträcker dig efter det och släcker det.

Aleš Šteger är född 1973 i Ptuj nära ungerska gränsen i dåvarande Jugoslavien och är i dag bosatt i Sloveniens huvudstad Ljubljana. Tingens bok (Knjiga reci) är Štegers senaste och fjärde diktsamling. Han debuterade som 22-åring med Sahovnice ur (Timmarnas schackbräden) och har sedan dess kommit att bli en av den nya slovenska lyrikgenerationens främsta röster. Han har översatts till bl.a. tyska, franska, engelska, ungerska och kroatiska. På svenska har ett fåtal dikter av honom tidigare publicerats i Ord & Bild och Pequod. Tingens bok utkom i oktober i år på Rámus förlag, www.ramus.nu.

Vir: Web: **Aleš Šteger**

En lax je sto veveric

Oziroma skoraj sto deset, odvisno od menjalnega tečaja. Ko so se praslovenci srečali z Vikingi, so začeli trgovati. Vikingi so od Slovencev zahtevali sto veveric za enega svojega

lososa. Pa se je Slovencev zdelo predrago.

No, pa šalo na stran. Za kaj pravzaprav gre? "En lax" v pogovorni švedščini (oziroma v slengu, v pouličnem jeziku) pomeni 1000 kron. Slovenščina ima tudi poulični jezik. Tako je "veverica" ljubkovalni izraz za novo slovensko valuto euro, saj le-ti skačejo iz denarnice tako hitro kot veverice. Primer: *Za to majčko sem dala samo 5 veveric*. Izraz se je že oprijel med slovenskimi asistenti in prevajalci v Bruslju, ki veverice že uporabljajo.

Vzemimo še en primer. V švedščini se je pojavil nov glagol "att sverka". Sverker Olofsson je vodja programa za potrošnike, Konsumentprogram Plus, na SVT. Po njegovem imenu je nastal novi glagol, ki pomeni, da se potrošnik pritoži nad slabo kakovostjo kupljenega blaga. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi v slovenščini. "Zinedirati koga" pomeni udariti koga z glavo v prsa zaradi osebne žalitve. Zinedine Zidane je francoski nogometaš, ki je lansko leto na svetovnem prvenstvu zaradi žalitve z glavo udaril nekega italijanskega igralca v prsa. Mi, ki živimo daleč od domovine, nismo na tekočem, kako se jezik razvija in kakšne nove besede in izrazi nastajajo. Zato bo prav gotovo zanimivo pobrsniti po slovarju žive slovenščine na spletni strani Društva za domače raziskave, ki stoji za projektom "Razvezani jeziki". Ta prvi slovar poulične slovenščine, ki že dve leti nabira gesla na spletu in ki se bogati tako rekoč vsak dan, trenutno vsebuje

prek 1200 gesel in okrog 300 člankov.

Pobudniki Milan Erič, Damijan Kracina, Alenka Pirman, Jani Pirnat, Luka Prinčič, Polona Tavčar, Darja Vuga in Jaka Železnikar pozivajo vse, naj prispevajo svoje najljubše "frazе" z razlagami. Za pisanje slovarja prijava ni potrebna. Doslej je gesla oz. članke prispevalo prek 400 različnih uporabnikov, ki predstavljajo vse generacije in vse predele Slovenije, berejo pa ga tudi Slovenci in slovenisti po svetu. Po člankih sodeč, gre vsekakor za ljudi, ki v jeziku uživajo in so to pripravljeno deliti tudi z drugimi.

O potrebi po izdaji pouličnega jezika je pisal tudi prevajalec Branko Gradišnik, ki je opisal prevajalske zadrege pri prevajanju knjig, pri katerih se avtorjem roka ni ustavila pred zapisovanjem kletvic in številnih slengovskih izrazov. Opozoril je tudi na okostenevanje slovenščine, ki bi se mu lahko uprli prav s črpanjem in kategoriziranjem besed z ulice.

Alenka Pirman in Inge Pangos sta izbrali 85 najboljših, najzanimivejših ali najizvirnejših zapisov in jih uredili v elektronsko knjigo "Razvezani snopič". To je samo vrh ledene gore poulične slovenščine. Slovarček je dostopen na spletni strani <http://razvezanijezik.org/>. Težko pa je napovedati, ali ga bomo kdaj prelistali tudi v knjižni obliki. Lani avgusta pa je začel delovati tudi slovar koroščine v okviru projekta WikiSvinja (<http://koroska.svinja.si/>).

Sledi nekaj izposojenih izrazov iz slovarja. Če ne veste, kaj je "Nareto da okolo puče"? vprašajte Mariborčana, ki vam bo vedel povedati, da je to *gospodinja*. Ali pa Dolenjca, kaj je: "Žng, žng, nemaš kej!"

No, samo "izi", vse bo v redu. Nihče zaradi tega ne bo končal v *Gorenjskih toplicah*, oziroma v *Idriji* ali v Polju v Ljubljani (psihiatrične bolnišnice). Če smo se naučili švedščine, se bomo naučili tudi novih izrazov, saj nismo "bureki" (bedaki). *Ni zime za Eskime! Ni šans, Hans!* In predvsem, naj se nihče zaradi tega ne "zabetonira" (napije). (Vsi ti izrazi so tudi v slovarčku.) Poleti pa zagotovo obiščimo *Republiko Bočno* (Republika Bočna je izmišljena država s sumljivo parlamentarno ureditvijo. Vsi moški prebivalci države (birti) se srečujejo v gostilni Pri Rjavčku. Rjavček je vse od ustanovitve države predsednik. Država je samostojna že pol leta in obsega območje 5 kvadratnih kilometrov. Ima ogromno vojsko. Njena himna je znana pod imenom Imperial March. Za vstop v državo potrebujete vizo).

Pa prijeten *čepetek** vam želim!

Brane Kalčevič, Stockholm

*Izraz iz slovarčka. To je pravzaprav četrtek, ki se ga drži samo še (delovni) petek, takoj potem pa je na vrsti prosti konec tedna.

Pustne norčije po vsej Sloveniji - 408 korantov za Guinnessovo knjigo rekordov

Za nami je 47. kurentovanje na Ptuj, največja kulturno-etnografska prireditev v Sloveniji.

Povorka mask iz cele Slovenije ter iz tujine, ki se odvija po ptujskih ulicah, si je nadela ime po maski vseh mask – kurentu ali kot je vedno pogosteje slišati korantu.

Korant je najbolj priljubljen in množičen tradicionalni pustni lik Ptujkega in Dravskega polja ter Haloz. Koranti, kakršne poznamo danes, prihaja iz ljudskega izročila. Nekoč so si smeli kurentovo opravo nadeti samo neporočeni fantje, danes pa so koranti tudi možje, otroci in ženske. Poznamo dve vrsti korantov: pernatega markovskega in rogatega haloškega. Korant je oblečen v ovčji kožuh, okrog pasu ima verigo z zvonci, na nogah gamaše, obut je v težke čevlje, na glavi ima kapo oz. masko, k njegovi opravi pa sodi še ježevka, ki jo drži v levi roki. Korant je maskota, simbol in ambasador Ptujkega, ptujkega območja in Slovenije.

Po stari kurentovanjski tradiciji si lahko koranti nadenejo svoje oprave in začnejo z zvonjenjem odganjati zimo, prinašati srečo in dobro letino, šele ob svečnici. Tako se je večina korantov tudi letos zbrala v noči z 2. na 3. februar v Budini pri Ptujku na domačiji 2. princa karnevala Matevža Zokija in s tradicionalnim korantovim plesom ob ognju začela oznanjati pustni čas. Organizatorji ptujkega kurentovanja so letos pripravili bogat kulturno-zabavni in animacijski program, ki je trajal 11 dni in seveda noči. Predvsem postaja kurentovanje vse bolj prepoznavno v Sloveniji kot tudi izven naših meja. Prav zaradi pustnega časa, ki traja od svečnice do pepelnice, Ptuj obišče okrog 100.000 domačih in tujih gostov.

Uradno se je pustno rajanje začelo v soboto 10. februarja z 9. srečanjem tradicionalnih slovenskih pustnih likov in mask. V obliki etnografske povorke po mestnih ulicah Ptujkega se je zbralo 1500 različnih pustnih likov in mask s Ptujkega in Dravskega polja, Haloz in najrazličnejših krajev po Sloveniji. V otvoritveni povorki pustnega časa se je na enem mestu zbralo 408 korantov. To je za zdaj največje zabeleženo število korantov, ki bo zapisano v Guinnessovi knjigi rekordov. Ta dan je župan mesta Ptuj, dr. Štefan Čelan, predal oblast princu karnevala, Slavku plemenitemu Kacherlu, deželnemu proviantnemu mojstru. Zabavni program pa se je nadaljeval vsako večer v karnevalskem šotoru z nastopom glasbenih skupin. Prireditve pa so potekale tudi po mestnih ulicah.

Tradicijo je lahko prenašati naprej, če za tovrstne dogodke navdušimo najmlajše. Zato so na letošnjem ptujkem kurentovanju dobro poskrbeli za naše najmlajše. V soboto, 17. februarja, so mladi lahko rajali na 2. mednarodni otroški povorki, 19. februar pa je potekal v znamenju karnevalske povorke Ptujskih vrtcev in otroške maškarade.

Osrednja in največja prireditev na Ptujku pa je potekala v nedelo, 18. februarja. Pozdrav pomladi v družbi korantov in ostalih pustnih mask se iz leta v leto povečuje število

najrazličnejših modernih pustnih mask iz vse Slovenije pa tudi iz drugih evropskih držav - Belgije, Švice, Avstrije, Italije, Bolgarije, Slovaške, Makedonije in Hrvaške.

Zaradi stalne udeležence v nedeljski povorki s skupino korantov, ki smo si nadeli ime Florjan, že nekaj let nisem videl povorke v celoti. Vidim le navdušeno občinstvo, ki do zadnjega kotička napolni ptujkega ulice. V njihovih očeh vidim negotovost hkrati pa navdušenje, ko se kateremu izmed njih približam v veliki kosmati opravi – korantu.

Boris Zmazek

Pismo iz Lunda

Jure.Piskur@cob.lu.se; +46 46 2111982 Januar 2007

Preteklo leto se je začelo z dolgotrajnim mrazom, snegom in ledom, ki so se zajedli čisto v april. Celo Jurčku je bilo na koncu dovolj kepanja in sankanja. Po prijetni pomladi je prišel rekordno vroč julij, hiše se niti ponoči ni dalo shladiti pod trideset stopinj, morje je cvetelo in na koncu je celo naša obala zaudarjala. A mi smo takrat skoraj prezebali na severu, 2.000 km od Lunda, na Lofotih in Laponskem. 2006 se je končevalo s toplim novembrom in decembrom, kar je zmedlo celo češnje, ki so začele cveteti. Kosi so ob decemberskih večerih že začeli žvižgati ženitovansjske pesmi. Leto se je začelo s polno optimizma, končevalo pa mračno. Predvsem nas je pestila Janova bolezen in nam jemala spanec. Prihajajoče leto: počutim se kot bi me vrtinec iz umivalnika potegnil v požiralnik in bi prosto padal proti kloaki. A tudi ta zgodba mora imeti svoje dno. Pretekle mesece so nas za zmeraj zapustili bližnji danski prijatelji. Torstnovo Annette je požrl rak, Matildinega Joergena je v avtu torpediral neodgovoren voznik, in Jesperja je uničil alkohol. Slednjega sem poznal petindvajset let. Ko je pred par leti postal brezposelen, je šlo navzdol. Tako gre to.

Utrujenost po selitvi iz Koebenhavna je jenjala, in to leto je bilo pravzaprav prvo, ko smo začeli funkcionirati normalno v naši novi domovini. Začel sem zopet gledat televizijo in brati časopise: Sobotna priloga Dela je sicer postala mlana (in treba jo bo zamenjati), zopet sem se vrnil k danskemu Weekend Avis-u, švedskega pa še nisem posvojil nobenega. Jan je preživel z nami tri mesece, napisal diplomu iz fizike in delal pri zoologih v Lundu. Judita se še vedno pritožuje čez vlak in dobre tri ure izgubljenega časa, a tudi vsakodnevno

prečkanje mostu in menjavanje med danskimi in švedskimi kronami je postalo rutina. Veliko pri tem pomaga Jurček, ki postaja vse zrelejši. V tem letu je začel sam kolesariti v šolo in tudi iz šole na večerni judo gre že sam. Najbolj uživa pri računanju in športu, njegova švedščina je še vedno šibkejša kot pri sošolcih, a hkrati še vedno govori dansko in slovensko. Pri prvi pomaga televizija, pri drugi dom in poletni obiski pri starih starših. Jeseni je v tretjem razredu začel tudi z angleščino. Premagam ga v šahu, pri suduku pa postaja že hitrejši. Po celem mestu ima prijatelje, a tudi po ure se lahko zabava sam. Prevzel ga je judo in to leto je prinesel domov cel kup kolajn.

Tudi to leto sem dosti prepotoval. Bil sem v EU ocenjevalni komisiji biotehnoloških raziskovalnih nalog v Bruslju, in tam tudi na obletnici obelodanjenja dednine kvasovke. Še prej pa me je obiskal oče prvega evkariotskega genoma, Andre Goffeau, in to ravno na deseto obletnico. Tej je bila posvečena tudi moja prva knjiga o komparativni genomiki, ki je izšla maja. Imel sem predavanja v Pragi, Uppsali in Ljubljani. Tudi Stockholm in Milano sem obiskal službeno. Nočni obisk Metelkove v Ljubljani z Natašo in Mojco, in polnočno pohajkovanje po "mojem" Stockholmu še nekaj časa ne bo zbledelo iz spomina.

Počitnice smo preživljali na severu Švedske in Norveške. Obiskali ledenik, jedli kita in severnega jelena, bruhali sredi viharja na morju. Se s Pijo Lucijo in Jakobom učili o Laponcih, raziskovali temne severne reke, jezove in hidroelektrarne, in opolnoči pri dnevni svetlobi igrali nogomet. Lofoti so name zopet naredili močan vtis. Teden dni smo potem preživeli v Portorožu, a zaradi vročine se je dalo le poležavati. Celo zgodnji jutranji teki so bili muka. Leto smo

zaključili v Palermu, pri družini moje italijanske sodelavke. Ni nam uspel vzpon na Etno, bila je snežna nevihta, a namesto lave nas je grel nenavadno topel ugašajoči december, celo do dvajset stopinj je bilo. Nepretrgana sicilijanska zmešnjava in komedija pa je celo Judito pripravila do tega, da je morda v Skandinaviji kljub zimskemu mraku življenje le rahlo manj naporno.

To leto je moja skupina zrasla na sedemnajst ljudi, skoraj preveč za moja ramena. Celo paletu narodnosti sem zbral, od Indijca, Libijke, Kolumbijca do cele vrste Evropejcev: Dancev, Švedov, Ukrajincev, Islandčinke, Srbkinje, Slovakinja, Poljakinje, Špancev. In za "eksotičen" dodatek celo dodatnega Slovenca. In nestrpnosti ni bilo opaziti. Po drugi strani pa sedaj ksenofobija razjeda Slovenijo. "Nov" bolnik za Dansko in drugimi post-komunističnimi deželami. A je bilo prijetno slišati par odločnih glasov, ki so se kljub EURO evforiji spomnili tudi človekovih pravic. Tudi naš veleposlanik na Danskem ob svojem Novoletnem nagovoru.

Zapustili so me trije Danci, ki so prišli z mano in začeli postavljati raziskovalno skupino v Lundu. To leto je bilo obdobje obilnega sejanja, a pičle žetve. Kako veliko energije in znoja se včasih porabi, rezultati pa ne pridejo in ne pridejo. Veliko upanja smo polagali v razvoj alternativnih antibiotikov proti multi-rezistentnim bakterijam, pa v razvoj encimov za zeleno kemijo. Več zadovoljstva je bilo ob organizaciji mednarodne konference ICAP2006. Zadetek v polno, posebej z obiskom Nobelovca Lipscomba, a organizacija me je precej utrudila. Jeseni sem potem učil nov predmet, molekularno biotehnologijo za biologe, ki je vseboval celo vrsto novih tem, predvsem o inovacijah, patentih, sodelovanju z industrijskimi partnerji. Pionirsko delo za lundske mlade biologe. In te dni pišem univerzitetni učbenik o strukturni biologiji.

Na danski politični sceni se vedno traja agonija, ko velik del politike kroji majhna skrajno desna stranka. A gospodarstvo, posebej pa biotehnologija, je v neverjetnem zagonu. Tudi Z Gene (www.zgene.dk) še vedno živi. Na Švedskem smo imeli jesenske volitve. Prinašajo majhne spremembe na trgu dela, nekaj zmanjšanih davkov in več denarja za raziskovanje. Zaenkrat zveni dobro. Gospodarska rast je čvrsta in nekdanja severna "velesila" počasi okreva po šoku iz devetdesetih let. Irak pa tone globlje in globlje v pekel. In kot ponavadi se glavni propagandisti uporabe sile izmotavajo in otesajo odgovornosti. S slikarjem Walidom, mojim prijateljem iz ljubljanskih dni, sva se ravno pogovarjala, da bo kmalu čas za obisk Kurdistana, ki pa po dolgih stoletjih končno cveti. Nesreča za ene, sreča za druge. Odšel je Saddam, odšel ameriški obrambni minister, in skoraj mu bo sledil Bush. EU postaja še večja in večina našega kontinenta postaja prijetna ali pa vsaj znosna. Tegobe, ko smo živeli in potovali po Evropi v osemdesetih in so nas ustavljali na vsaki meji, so skoraj pozabljene. Bolgarija in Romunija sta na toplem, a Srbija in Turčija in še nekatere dežele ostajajo velik izziv. Moje delo v 2007 bo posvečeno tudi Ukrajini, ki se pošteno trudi z reformami.

Čez par dni se zopet začneja moja švedščina, pa judo. Dnevi bodo zopet zapolnjeni do roba. Pa za kakšen film in koncert bo treba poiskati čas. Letos se mi je v spomin posebej vtisnil film Ang Lee-ja Gora in še nekaj filmov azijskih režiserjev. Kakšen napredek tudi tam! Po dolgem času sem si ogledal nekaj Passolinijevih filmov. Pa Vivaldijevi Štirje letni časi v Piranu in sobotni orgelski koncerti v naši Katedrali naj bi dobili družbo tudi v prihajajočem letu. Poleti nas čaka obisk Avstralije, ene od naših domovin. Že devetnajst let je odkar smo se izselili, a spomini na avstralsko obdobje so še vedno topli in skoraj podobni domotožju. Srečno 2007!

Jure

Srečali so se članice in člani Društva zdomskih prijateljev IZ POMURJA SE ŠIRIJO PO VSEJ DRŽAVI

Izjemno zanimivo in prisrčno je bilo na prvem rednem letnem občnem zboru prvega v Sloveniji ustanovljenega Društva zdomskih prijateljev, ki je potekal v motelu Čarda v Martjancih. Gre za društvo, ki je bilo ustanovljeno lani (2006) februarja, v njem pa je trenutno 40 članov in članic zlasti iz Prekmurja in Štajerske. Predvsem so tod bili člani različnih zdomskih društev po državah, kjer so minula desetletja delali in živeli. In kot je bilo slišati je njihovo delovanje izjemno razgibano, predvsem pa si želijo nadoknaditi zamujeno, in sicer kar se da bolje spoznati vsako ped Slovenije, kar jim prej med delom in garanjem v tujini ni bilo omogočeno. Zato so v ospredju njihovega delovanja izleti in ekskurzije po različnih krajih in območjih Slovenije, v društvu pa si želijo, da bi se jim začeli pridruževati nekdanji zdomci in njihovi prijatelji iz ostalih delov države. Cilj jim je tudi, da bi zraven pritegnili tudi mlade, a se zavedajo, da imajo slednji veliko dela in malo prostega časa.

Iz poročila o delovanju prvega slovenskega zdomskega društva v prvem letu obstoja, ki ga je prisotnim predstavil predsednik in pobudnik ustanovitve društva Lojze Lenarčič iz Gornjih Slaveč na Goričkem, je razvidno, da so bili sila pridni in aktivni. Začeli so lani za kulturni praznik (8.2.2006), ko so se prvič zbrali vsi zdomci, kateri so po dolgih letih bivanja v tujini, za vedno priselili nazaj domov. Že na prvem srečanju so vsi skupaj odločili, da bodo tudi doma nadaljevali kar so dolga leta počeli zlasti v slovenskih društvih po tujini. Znano je namreč, da so kmalu potem ko so naši ljudje dokaj množično odhajali na delo v tujino, zlasti v Nemčijo, Avstrijo, Švico in Švedsko, so tamkaj začeli ustanavljati tudi zdomska društva, da so se lahko družili, negovali slovensko kulturo, ohranjali materin jezik in si tudi medsebojno pomagali. In sedaj, ko se je veliko število zdomcev že za stalno vrnilo v domovino, je nastalo omenjeno prvo Društvo zdomskih prijateljev Slovenije.

Kot je povedal predsednik Alojz Lenarčič, ki je bil v mestu Rankweil na Predalpskem v Avstriji vrsto let tudi predsednik tamkajšnjega Slovenskega kulturnega društva Mura, je njihov glavni namen druženje na skupnih izletih, praznikih in piknikih, obiskovati pa želijo tudi zdomska društva v tujini, zlasti v

Avstriji, Švici, Lichtensteinu, Nemčiji in na Švedskem. V teh krajih je večina članov namreč delala in preživela polovico ali še več svojega življenja, preden so se za stalno vrnili v domače kraje v Sloveniji. „Trenutno nas je nekaj nad 40, pričakujemo pa, da se bo v prvo Društvo zdomskih prijateljev Slovenije vključilo precejšnje število naših delavcev in njihovih družinskih članov, ki so se vrnili v domovino. Vsi so namreč dobrodošli, ne le iz Pomurja in Štajerske, temveč iz cele države. Sedež društva pa je zaenkrat kar na mojem naslovu v Gornjih Slavečih15, Kuzma, GSM: 031/840-979“, pravi predsednik Lenarčič, ki je nanizal tudi nekaj konkretnih aktivnosti, ki so jih izvedli potem ko so se lansko pomlad tudi uradno registrirali.

Tako so med drugim najprej organizirali izlet na Koroško, ko je 35 članic in članov najprej obiskalo Sveti Duh na Ostrem Vrhu, potem naprej do Dravograda, kjer so se preselili na splav in potem po reki Dravi navzdol. In ker je bilo zelo lepo in zanimivo, so se kar med vožnjo dogovorili za novi izlet, ter so se odpravili na Gorenjsko, predvsem na Bled in k Jožovcu (Avsenik) v Begunje na ples pri Nataliji. Bilo je še veliko različnih druženj in drugih aktivnosti, še posebej veselo pa je bilo ob koncu lanskega leta, ko se je večina izmed vseh članic in članov odločila za skupno silvestrovanje v gostilni Spiric v Černelavcih pri Murski Soboti... Na zboru pri Čardi so se prisotni člani demokratično dogovorili tudi o nadaljnjem delu društva, saj so skupaj sestavili program dela za leto 2007. „Glavna naloga vseh je pridobitev novih članov širom Slovenije, zdomcev in tudi drugih (prijateljev zdomcev), potem organiziranje izleta v Postojnsko jamo, obisk slovenskega parlamenta, obisk Oktoberfesta v Münchnu in še kaj“, nam je še povedal Lenarčič.

Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

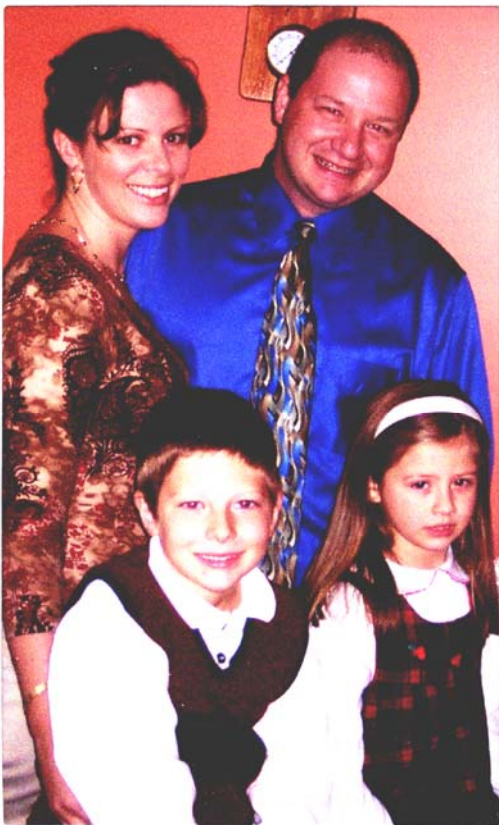
Foto: (Občni zbor Društva zdomskih prijateljev v Motelu Čarda v Martjancih v Prekmurju)

PISMO IZ AMERIKE

BREVET FRÅN USA

Familjen Geng på väg till Sverige...

Av Diana Geng

Varning! Långt brev! Nu är det dags för mig att berätta hur det går med flyttplanerna och hur vi har det allmänt. Hela familjen Geng flyttar "hem" till Sverige i sommar även om jag är den enda som faktiskt har bott där. Steve, barnen och två katter (Taj och Mahal, mina förstfödda, 8 år nu). Den 30 november var Steve och jag i Atlanta på svenska consulatet där Steve blev intervjuad för uppehållstillstånd. Tur nog var mamma och pappa här så de kunde passa barnen, dvs, få iväg Zander till skolan och hämta Danni på dagis!! Det var en telefonintervju med Ambassaden Chicago och det verkar som om Steve charmade damen för knappt en månad senare kom passet tillbaka med ett fint blänkande "Permanent Uppehållstillstånd utan tidsbegränsning" stämplat i det!!! Hurra! Vi firade det med en flaska skumpa.

<<<< Familjen Geng: *Diana, Steve, Alezander och Daniella*

En av Steves tre systrar, Debbie som var här över Thanksgiving i november, vill komma hit i juni och hjälpa oss att packa flyttkontainern med hennes två tonåriga grabbar. Det tackar vi för. Så vi har siktat in oss på att kontainern ska skickas den 18 juni. Det kommer att ta 3-4 veckor för den att komma till Jönköping.

Steve vill hemskt gärna spendera några veckor tillsammans med sin familj innan han kommer till Sverige. Så planen är att barnen åker tillbaka med faster Debbie och kusinerna till Iowa, 18 eller 19 juni där de kommer att vara hos henne, faster Kim, faster Becky och givetvis farmor och farfar tillsammans med de andra 7 kusinerna som bor där!! Vi var där förra sommaren och jag måste säga att Iowa är väldigt likt Sverige i klimat och landsbygd och de älskar att vara där. Eftersom jag måste flyga med två katter så kommer jag hem till Sverige först med

kissekatterna 19 eller 20 juni. Steve ska stanna kvar och jobba till första juli och sen kör han till Iowa för att vara med barnen och familjen. Hans föräldrar har en stor husbil, (jag kallar den för husbuss, för det är precis vad den är!) och de planerar på att åka genom Staterna till västkusten och tillbaka i två veckor. Det låter jättekul.

Steve och barnen har redan sina flygbiljetter till Svergie, enkel resa från Chicago till Arlanda den 26 juli. Jag å andra sidan har inte min biljett än men kommer nog att betälla biljetten i feb eller mars. Det är lite klurigare när man reser med två katter, alla plan har inte plats för dem, speciellt inte de små propellerplanen som flyger inrikes mellan Savannah och Chicago.

Vad det gäller katterna så måste de också förberedas för flytten. För två veckor sedan tog jag dem till vetrinären för att märka dem med microchip och ge dem rabies spruta. Jag har fått blanketter från jordbruksverket med instruktioner om vad som krävs och det är inget komplicerat men det tar tid. Nästa vecka ska de in igen och få en ytterligare en rabies spruta och sen tre veckor efter det ska blodprov tas och skickas till Kansas (Måste vara EU-godkänt laboratorium) för att bekräfta att de har tillräckligt hög nivå av antikroppar mot rabies. Det tar ytterligare några veckor. 10 dagar innan vi reser måste de avmaskas och sen tor jag att det är fritt fram att sätta dem på planet. Stackarna kommer väl att dö av stress innan vi kommer fram.

Det största projektet vi nu har är att få huset redo för visning. Jag har jobbat som fan med att måla golvlister, fönster och dörrkarmar. I tisdags målade jag ungarnas badrum på övervåningen. Efter 6 år här blev det äntligen gjort!!! Ny toalettlock på alla tre toaletterna, nytt golv i kök och matsal. Ytterdörren är nymålade och hela huset ser med en gång jättefräsht ut!! Jag schampoonerade mattan i tisdags oxå och den ser ny ut. I helgen ska vi ta itu med trädgården, göra rent hus och staket och försöka få gräset att växa där vi hade studs mattan i 2 år!! Den har vi tagit ner nu. Vi planerar på att bli klara med allt till 1 mars då huset ska bli till salu. ALLT hänger ju på att vi får huset sålt men det ska inte vara några problem.

Annars mår vi bra. Alekzander går i första klass, han är 6 år och förra veckan fick blev han utnämnd som bästa försteklassare i matte för detta kvartalet. Han fick ett diplom som ni får se när vi kommer hem! Jag är så stolt över honom. Han är smart som tusan även om han betar sig som en clown för det mesta. Daniella går på dagis fem dar i veckan nu för jag jobbar bara luncher sen augusti. Hon stortrivs, har vänner att leka med och även hon har börjat räkna och skriva. . Hon är 5 år och hon kan skriva på tangetbordet utan att titta på bokstäverna. -----

Svar på Dianas brev: *Kära Diana, tusen tack för brevet! Hoppas allting flyter enligt planerna - och det gör det säkert. Lycka till med allt, det kan bli lite stressigt emellanåt, det kan man förstå. Men ni klarar det, ni är unga och vet vad ni vill. Diana, hur länge har du varit i USA allt som allt? Vilket land reste du till först och hur hamnade du där du bor nu? Hinner du, så ber jag besvara dessa frågö. Diana, får jag publicera ditt brev i den slovenska Informationsbladet i Sverige? Jag tycker det är oerhört intressant, nämligen. Kram Gustika& Zvonko PS Diana är född i Sverige, hennes föräldrar är Barka och Milan Belec från Jönköping och Dianans man Steve är amerikan.*

Bakgrund

Visst får du publicera min brev om det kan vara av något intresse för andra.

Jag åkte över till Kalifornien som Au Pair första gången Sept 1990. Jag bodde i San Jose, strax söder om San Fransisco. Där tog jag hand om en bebis som var 6 veckor gammal när jag började. Jag kom hem i augusti året efter, jobbade son en tok, köpte en ny flygbiljett och reste sedan tillbaka igen i januari 1992. Jag hade ju träffat en kille som jag trodde jag inte kunde vara utan!! Ungdomar, du vet ;)

Jag var Au Pair ytterligare ett år, denna gången hos två familjer. Jag passade en bebis hos ena familjen på morgonen och sen en annan några kvarter därifrån, på eftermiddagen. De skilde bara en månad i ålder på pojkarna. Det var nu som jag ville börja plugga igen och jag sökte till Northern Arizona University (NAU) våren 1993. Blev accepterad, fixade med lån från CSN och flög hem för att jobba sommaren 1993. I Augusti började jag plugga på School of Hotel & Restaurant Management på NAU i Flagstaff, Arizona. Det ligger norr om Phoenix, högt uppe i bergen och ca en timme från Grand Canyon. I stället för att resa hem till Sverige under sommarlovet 1995 (hade varit hemma sommaren 1994) åkte jag till Hilton Head Island, South Carolina för att göra ett internship inom restaurang management. Genom att göra detta fick jag en hel termins poäng. Min utbildning var 4 år men jag lyckades blir klar på 3!!

På Hilton Head jobbade jag på Holiday Inn Oceanfront, ett stort hotell som ligger på stranden. Jag och 28 andra interner jobbade i restaurangen den sommaren. Det var här jag träffade Steve, min käre man. Internshipprogrammet som vi båda deltog i hade 85 studenter på Hilton Head från universitet från hela USA. Det var jättekul. Vi bodde 7 pers i en trea, killar och tjejer var för sig. Efter sommaren åkte jag tillbaka till skolan och tog examen i maj 1996.

Som internationell student erbjuder USA 1 års arbetstillstånd när man har avklarat sin utbildning. Det gäller från examensdagen och ett år framåt. Man kan inte spara det till senare. Jag tog vara på det, intervjuade med många företag som kom till NAU. Ett företag flög mig till San Diego över en helg för att visa restaurangen och de erbjöd mig ett jobb som manager där. Jag fick flera erbjudanden över hela västra USA men jag ville ju tillbaka till Hilton Head. Så jag fixade 3 intervjuer själv med hotell här och tog ett jobb på Hyatt Hotell som supervisor. Efter examen så tog jag mitt pick och pack och bilade själv från Arizona till South Carolina. Det tog 3 dagar! Och på den tiden hade vi inte mobiltelefoner här i USA. Och det var så jag hamnade här. Jag hade kollat annonser i lokala Hilton Headtidningen redan i Arizona och hittat en tjej som behövde en rumskompis. Jag ringde upp henne och vi kom överens så jag hade någotstans att bo när jag kom. Hon heter Tara och är min bästa vän här och Alekzanders gudmor!! Fast nu bor hon i Charleston.

Steve hade stannat kvar här efter sitt internship och bodde tillsammans med 3 andra killar i ett stort hus. Vi dejtade av och an. Jag bytte jobb några gånger, trivdes inte på det stora hotellet utan började servera i stället och tjänade 3 gånger så mycket i dricks!! Arbetstillståndet gick ut och jag flyttade hem till Sverige sommaren 1997. Tog med mig bilen och allt annat, vilket inte var mycket. Jag hade ju levt i en kappsäck de sista 5 åren. Vid det här laget var Steves och mitt förhållande ganska allvarligt. Väl hemma i Jönköping jobbade jag på Elmia i 6 månader. Där var jag ansvarig för konferans och konsertavdelningen av Partena Cater som var min arbetsgivare, INTE Elmia. Dvs, jag hade hand om fika pauserna.

I januari 1998 kom Steve till Sverige, träffade familjen och vi åkte tillbaka till Hilton Head tillsammans. Februari 1999 köpte vi vårt första radhus och resten vet du, vi gifte oss i Jönköping 7 augusti 1999, Alekzander föddes 7 juli 2000 och Daniella kom året efter, 25 september. Oktober 2000 flyttade vi till Bluffton, till fastlandet med andra ord. Det är billigare på andra sidan bron och vi behövde mer plats efter tillökningen. Vi köpte ett nybyggt hus och har bott här i över 6 år nu. Nu är detta kapitlet snart avslutat och vi börjar nästa i Sverige.

Fortsättning...

Vad jag ville säga bland annat är att jag nu har bokat min biljett till Sverige!!!!!!!!!!!!!! Jag och katterna kommer till Arlanda den 13 juni kl 12.10 från Frankfurt. Jag flyger från Atlanta till

Frankfurt och sen vidare till Stockholm. Efter flera timmar i telefon med alla möjliga bolag fick jag veta att det var OMÖJLIGT att flyga från Savannah i Juni med katter pga vädret. Sånt tänker man ju inte på!! Det är ju så förbannat varmt och fuktigt här så de förbjuder djur på flygen på många mindre flygplatser i södern. Temperaturen ligger ju närmare 40 och fuktigheten är jättehög. Djuren måste sitta utomhus på vagnarna med väskorna och vänta på att bli lastade. Så från maj till september får man inte ha med sig djur på flyget. Hade jag bara haft en katt som vägde mindre än vad de gör så hade jag kunnat ta med mig den ombord men så är ju inte fallet. Jag har ju två och ni som har sett mina katter vet att de är mer som små tigrar än kissemissar!! Så jag insåg att jag måste ändra planer. Jag kommer att hyra bil och köra till Atlanta och tar flyget därifrån. Det går bra eftersom det är ett direkt flyg till Tyskland. Men det är 5 timmars körning!!! Nåväl, det är ju sista gången hoppas jag. Så jag blir hemma i Jönköping till midsommar!!! Min första svenska midsommar sen.....jag kommer inte ihåg! Jag tror det var 1994.

Nu ska jag sluta får den här gången. Ta hand om er, vi hörs snart igen.

Diana med familj

Pismo iz Avstralije

Caroline (Karolina) Antauer

Pozdravljena, Augustina!

Naj se vam predstavim. Moje ime je Caroline (Karolina) Antauer in sem prevzela slovensko oddajo na avstralskem radiu SBS. Na žalost smo Elico Rizmal lani, na velikonočno nedeljo izgubili v prometni nesreči, ki se je zgodila, ko je peljala iz radia domov (nekaj 100 metrov pred domom se je ena oseba čelno zaletela v njo in je bila takoj mrtva). Sem mlad imigrant, saj sem Slovenijo zapustila šele pred 11 leti in pol. 4 leta sem z družino preživela v Novi Zelandiji, zadnjih 7 let in pol pa živimo v Melbournu. Vesela sem vašega glasila in ga vedno rada preberem. Prišla sem do zaključka, da je naša, slovenska skupnost, ne glede na to, kje v svetu je, skoraj enaka. Zelo rada bi dobila telefonsko številko predsednika kakšnega slovenskega kluba na Švedskem, da bi posnela z njim/njo intervju za naš radio. Lepo bi bilo, ko bi se vsaj preko radijskih valov spoznali in izvedeli kaj več drug o drugem. Prosim vas, ce mi lahko pošljete kakšno telefonsko številko, da bi to lahko izpeljala. V naprej vam lepa hvala.

Vam in vaši skupnosti želim obilico zdravja, zadovoljstva in uspeha v novem letu ter da bi vam uspelo s podmladkom oživeti vsa društva.

Lep pozdrav

Karolina

Spostovana ga. Karolina!

Z veseljem sem prebrala vaše vrstice. Tudi za tragično nesrečo s smrtnim izidom ge. Eli Rizmal smo na nek način izvedeli in to seveda zelo obžalujemo. Z go. Eli Rizmal sva se nekoč v Mariboru srečali in pogovarjali o našem delu na Švedskem. Vendar je tega že mnogo let, najmanj 8, bi rekla. Vam pa želimo uspešno delo s slovensko oddajo na avstralskem radiu ga. Carolina.

Želite telefonsko številko katerega od predsednikov slovenskih društev na Švedskem. Na zadnji strani Informativnega GLASILA so pod naslovi društev tudi telefonske številke dotičnih predsednikov, tudi moja številka je tam, ki je naslednja: 0046 418 269 26 (Augustina Budja), sem predsednica enega slovenskih društev - pevskega društva Orfeum. Torej, če pogledate zadnjo stran I. GLASILA boste našli telefonske številke vseh predsednikov društev. Če pa Informativnega GLASILA nimate pri roki, pa vam številke seveda lahko posredujem. Tam je tudi telefonska številka predsednika Slovenske zveze na Švedskem, Cirila Stoparja.

Slovenci na Švedskem nimamo več svoje radijske četrt ure, ki so nam jo l. 2000 odvzeli po skoraj 20.tih letih zaradi premajhnega števila. Slovenci, ki so naturalizirani, se ne računajo več kot Slovenci, mnogi pa tudi registrirani niso kot Slovenci. To je bilo treba opraviti po osamosvojitvi Slovenije na takozvanem matičnem uradu osebno (Skattemyndigheten), kar pa je bilo, žal, za mnoge prezahtevno in so opustili. Torej je uradno število Slovencev na Švedskem nekje med 60 - 600, po statistični raziskavi, ki sem jo v sodelovnju Državnega Statističnega Urada na Švedskem (SCB) izvedla jaz osebno, pa nas je bilo prve generacije 31. 12. 1999 na Švedskem 5098 Slovencev. Toliko na kratko.

Veseli me, da ste se mi oglasili. Pišite še kdaj in oglasite se. Lepo pozdravljeni, prisrčen pozdrav tudi vašim radijskim poslušalcem.

Augustina Budja

caroline.antauersbs.com.au>

To: <budja@bredband.net>

Sent: Saturday, January 06, 2007 7:50 AM

PISMO IZ SLOVENIJE

Verdev

Potovanje v preteklost – Egipt

Že dolgo zelena in nato hitro odločena destinacija - obiskati Egipt in se poglobiti, doživeti zgodovino za vsaj 4000 let. Tako smo odpotovali dogodivščinam in zgodovini naproti konec leta 2006 in to 26. decembra. Z letalom Adria Airways - slovenske letalske družbe, smo po treh urah leta prispeli iz Brnika v Kairo. Po noči v krasnem hotelu in po

ogledu kaotičnega in po svoje lepega Kaira, smo se odpeljali v Gizo na ogled veličastnih in vrednih ogleda, piramid. Videli smo tudi slavno Sfingo ter predelovalnico dišav.

Sledila je vožnja s spalnikom do Asuana, kjer smo si ogledali slavni in ogromni Naserjev jez, ki je preprečil Nilove poplave in zagotovil ogromno elektrike. Nato je sledila naporna avtobusna vožnja do templja v Abu Simbl, kjer se izkaže vsa gradbena veličastnost in brezčasnost Egipta.

Na vseh poteh nas je spremljala vojska, zelo diskretno, toda vidi se, da skrbijo za turiste, saj je turizem poleg nafte najbolj donosna gospodarska dejavnost. Videli smo ogromno čudes in ugotavljali, da so bili Egipčani največji gradbeniki z visoko stopnjo kulture in tehnike.

V Asuanu smo se nato vkrcali na ladjo, ki nas je po Nilu zapeljala do Luxorja. Na ladji smo preživeli tri dni in bilo je čudovito, saj je to pravi plavajoči hotel, ki nudi vse udobje ter super hrano. Na postankih smo si ogledovali mesta, spomenike in občudovali kulturo, ki je ni več že vsaj 3000 let, monumentalne stavbe pa stojijo še sedaj in nemo pričajo o mogočnosti tedanjega časa.

Na poti smo se vozili tudi s felukami(z nilskimi jadrnicami) in ugotavljali, da se nekatere stvari že tisočletja niso spremenile, če pa so se, so se včasih celo na slabše.

Zelo zanimivo je bilo opazovati kulturo, življenje, navade in življenje Egipčanov. Ljudje so zelo zanimivi, prijazni, pripravljeni pomagati, včasih celo preveč in na žalost se večkrat izkaže, da je denar sveta vladar.

Promet je za naše razmere zelo kaotičen, saj semaforjev skoraj ne poznajo in vse gre skozi trobljenje, izsiljevanje, toda promet se odvija in tudi nesreč ni veliko. Čistoča?: smeti, razsute stavbe in obvezne satelitske antene pa zgleda, da so sestavni del kulture in zato se nihče ne razburja.

Iz Luxorja nas je nato avtobus skozi puščavo v konvoju z vojaškim spremstvom pripeljal v Hurgado. To je izredno lepo turistično mesto ob Rdečem morju z lepimi plažami, čudovitimi hoteli in na sploh z zelo razvitim turizmom. Tu letuje ogromno Rusov. Prebivali smo v čudovitem hotelu z bazeni, okusno hrano in prijazno postrežbo. Tako smo si ogledali Hurgado, nakupili zadnje spominke in nato polni vtisov odleteli realnosti naproti.

Bilo je čudovito, polno doživetij in zgodovine polno potovanje. Kljub temu da je bilo naporno, mi bo ostalo v nepozabnem spominu.

Metka Hojnik Verdev

ZANIMIVOSTI

AKTUELLT

SvD, Utrikes

Publicerat 20 januari 2007 05:46

Sloveniens president blev djurens bästa vän

GENÈVE Han spelade en nyckelroll när Slovenien bröt sig loss från ex-Jugoslavien, han lotsade landet in i EU och Nato samt var drivande för årets kliv in i eurozonen. Janez Drnovsek är inte bara president, han är också Europas "New Age-president" som efter en svår cancer lever isolerat, blivit vegan, motsätter sig djurförsök och skriver böcker om positivt tänkande.

Janez Drnovsek är en ovanlig politiker som inspirerar och imponerar många men får andra att höja på ögonbrynen. Den sjukdomsdrabbade 56-åringen har slussat Slovenien från socialism till marknadsekonomi, självständighet och EU-integration. Hans land är alltmer i rubrikerna: i år bytte Slovenien tolarn mot euron, och nästa år blir landet det första från den nya medlemsländerna i Central- och Östeuropa att hålla i EU:s ordförandeklubba. Drnovsek stegade in i maktens salonger när Slovenien som första republik i ex-Jugoslavien förklarade sig självständigt 1991. I rollen som chefsförhandlare fick han stopp på tio dagars krig mot den jugoslaviska armén - och valdes till premiärminister i ett fritt land. Drnovsek blev symbol för slovensk stabilitet under tio år. Med fast hand förbättrade han landets ekonomi och höll i ståtliga sammankomster som toppmötet mellan George W Bush och Vladimir Putin 2001 i Titos gamla slott Brdo. (Fast Drnovsek var måttligt imponerad av att den amerikanske presidenten hälsat honom som "Sloveniens ledare" under ett besök i Washington). 2002 valdes Drnovsek till Sloveniens president, en i huvudsak ceremoniell position även om den övertygade eurofilen Drnovsek agerar mycket bakom kulisserna. Men hans agerande har förändrats de senaste åren. Sedan Drnovsek fick sin cancerdiagnos 1999 och tvingades ta bort en njurtumör har han förvandlats från teknokrat till vad vissa kallar "New Age-president". Han har vänt ryggen åt traditionell medicin och lämnat presidentpalatset för att ensam bosätta sig i en stuga på landet utanför Ljubljana. Där äter denne tidigare bankir och expert på penningpolitik enbart egenodlade grönsaker och hembakat bröd samt engagerar sig i miljöfrågor och kampen mot djurförsök och jakt. Även hans hund Brodi är vegan - inget kött, ingen kyckling, ingen fisk, inga mjölkprodukter, inga ägg.

Drnovseks engagemang har varit av den kalibern att 72-åriga Brigitte Bardot nyligen skickade honom ett hyllningsbrev. "När man vet att en president inom EU är vegetarian och motståndare till djurförsök och jakt ger

det hopp snarare än tröst", skrev Brigitte Bardot. "Om den franska presidentkampanjen hade en sådan kandidat skulle världen bli mindre outhärdlig", tillade hon önskefullt. Bardot-brevet finns noga återgivet på Drnovseks hemsida där man kan följa hans dagliga aktiviteter: "Presidenten mottar pris". "Presidenten tar emot borgmästaren". "Presidenten gästar La Traviata".

Till gurun Drnovseks nya liv hör också skrivande. Hans böcker om positivt tänkande och inre lugn har blivit bestsellers i både Slovenien och Kroatien. Han har även prantat ihop en fredsplan för Kosovo samt dragit igång den humanitära kampanjen "World for Darfur". Nyligen bildade Drnovsek också "Rörelsen för Rättvisa och Utveckling" och lämnade sitt vänster-centerparti liberaldemokraterna.

En udda prick i europeisk politik alltså. En del ser honom som "en president i tiden". Andra påpekar att han hellre vill vara humanitär än politisk ledare. Det visade sig inte minst då Drnovsek som enda europeiskt statsöverhuvud deltog i installeringen av Bolivias president Evo Morales förra året - och kom tuggandes på cocablad "för att visa solidaritet med de förtryckta". Hur många EU-politiker skulle göra det?

GUNILLA VON HALL

Zanimivi ljudje s slovenskim poreklom

Janez Rugelj, psihiater, ki bo delal do konca (12. 12. 2006, Jana)

Dr. Janez Rugelj, gotovo najbolj znani slovenski psihiater, ima pri starosti 77 let že 65 let delovne dobe. Nima nobene pokojnine. Kot sam pravi, bo delal do svojega konca. Sicer pa je gospod Rugelj kmečki sin, podpolkovnik jugoslovanske vojske, psihiater, pisec številnih strokovnih knjig in najbrž še kaj. Uveljavil se je zlasti z zdravljenjem alkoholikov. Nasprotnikov mu ne manjka, še zlasti ga imajo v zobeh zaradi njegovih številnih izjav o alkoholikih, spolnosti, vlogi žensk in cerkve. *Dolgočasen pa zanesljivo ni, to bi najbrž vsi priznali.*

Janko Moder je odšel (21. 10. 2006, Delo, Internet) Janko Moder, prevajalec, pisatelj in publicist je odšel v 93-tem letu. Janko Moder je obvladal več kot 20 jezikov, iz katerih je tudi prevedel mnogo proznih del, dram in strokovnih knjig. Bil je svobodni prevajalec, predavatelj na AGRFT, urednik knjižnih zbirk, med njimi tudi zbirke Nobelovci. Sestavil je tudi Leksikon nobelovcev. *Bil je fenomen svetovnega formata, je na spletu zapisala Slovenska tiskovna agencija.*

Dr. Vinko Dolenc, vrhunski nevrokirurg (16. 9. 2006, Sobotna priloga, internet) Dr. Dolenc, rojen 1940 blizu Ptuja, je nevrokirurg svetovnega ugleda. Poleg članstva v SAZU je tudi član Evropske akademije znanosti in umetnosti. Gospod Dolenc je profesor na Ljubljanski medicinski fakulteti in od leta 1987 predstojnik Klinike za nevrokirurgijo. Imel je preko 450 vabljenih predavanj v več kot 60 državah, operiral je v kar 25 ameriških zveznih državah. Rad obiše tudi manj razvite dele sveta.

Jure Robič, kolesarski ekstremist (11. 9. 2006, RTV Slovenija) Ekstremni kolesar Jure Robič je zmagal na eni najtežjih športnih preizkušenj na svetu, Le Tour Ultime 2006, na kateri mora kolesar v čim krajšem času premagati traso Tour de France-a. V 8-ih dneh, 16-ih urah in 51-ih minutah je Jure prevozil 4069 kilometrov. *Ups, to je v povprečju kar 460 km na dan, pa še spal je vmes.*

Tomo Križnar zopet doma (TV Slovenija, 5. 9. 2006, Delo in internet) Tomo Križnar, svetovno znani humanistični aktivist, se je danes po posredovanju slovenskih oblasti vrnil iz sudanskega zapora. Križnar, ki ima slovensko in avstralsko državljanstvo, je 52-letni inženir strojništva in diplomirani ekonomist ter oče treh otrok. Pisarniško udobje je zamenjal za opozarjanje na krivice trpečih. *Kot pravi Tomo, je pri nas zelo lepo.*

Janez Peklenik, 80-letnik (TV Slovenija, 13. 8. 2006) Dr. Peklenik je svetovno znan univerzitetni profesor strojništva in član Slovenske znanosti in umetnosti. Svojo bleščečo znanstveno kariero je začel kot vajenec v orodjarski delavnici. Pri 16-ih letih je na Gorenjskem že pomagal izganjati okupatorja. Po drugi svetovni vojni je diplomiral na ljubljanski univerzi. Nato je študij nadaljeval na univerzi v nemškem mestu Aachen, kjer je doktoriral in postal tudi docent. Kasneje je postal redni profesor na univerzah v Birminghamu v Veliki Britaniji in na University of Illinois v državi Illinois v ZDA. Po dvajsetih letih tujine se je vrnil v Slovenijo in si pridobil odločilne zasluge za to, da ima ljubljanska univerza danes odlično Fakulteto za strojništvo. Po en mandat je bil tudi dekan ljubljanske strojne fakultete in ljubljanske univerze. G. Peklenik meni, da je za učitelje pomembno, da znajo tisto, kar učijo, tudi sami v praksi učinkovito uporabiti oziroma narediti. Učiteljem priporoča tudi potovanja v tujino in delo v podjetjih. *Vsekakor uspešen, učen in, kot je videti iz zadnjih dveh stavkov, še moder mož.*

Joseph Sutter, oče Boeinga 747 (28. 7. 2006, Odmevi na TV Slovenija, Dnevnik, internet)

G. Joseph (Joe) Sutter, rojen 1921, aeronavtični inženir (sin ameriškega izseljenca Franca Suhadolca Sutterja,

doma iz Dobrove pri Ljubljani), je glavni konstruktor Jumbo Jeta. To letalo je prvič poletelo leta 1969, izdelano je v okrog 1400 primerkih, še vedno pa velja za največje potniško letalo na svetu (novi Airbus A380 je še v testiranju). Univerza v Novi Gorici je g. Sutterju podarila častni doktorat, sicer pa je član ameriške inženirske akademije. *Vsak, ki visoko leta, pa le ne pade nizko.*

Merlene Ottey, državna šprinterska prvakinja pri 46-ih (Delo, 24. 7. 2006) Naturalizirana slovenka Merlene Ottey je z 11,50 s zmagala na letošnjem državnem prvenstvu v šprintu na 100 m. Ga. Ottey, letnik 1960, je sicer 6-kratna svetovna prvakinja v večih hitrih disciplinah. Dani rezultat je le za sekundo slabši od trenutnega ženskega svetovnega rekorda doseženega leta 1988 (10,49 s, Florence Griffith-Joyner). Hm, med moškimi bi jo tokratni zmagovalec Matic Osovnikar (10,35 s) na danem tekmovanju prehitel le za okrog 11 m. *Dekleta in žene, ne dajte se.*

Dušan Mravlje, ultramaratonec (13. 2. 2006, RTV Slovenija in internet) Dušan Mravlje (1953), diplomirani inženir strojništva, je že od leta 1991 profesionalni ultramaratonec. Na dolge proge je začel teči šele pri služenju vojaškega roka. Trenutno je zaposlen v Slovenski vojski. Ima mnogo prvih mest pri tekih na dolge proge. Med njimi je tudi zmaga na Trans America 95 (okrog 4800 km, 428 ur). *Vztrajen je treba biti.*

Rudolf Maister, rešitelj Maribora (25. 11. 2005, Delo, internet) General in pesnik Rudolf Maister (1874 - 1934) je 23. novembra 1918 z okrog 200 častniki in 4000 vojaki razorožil enote nemško-avstrijske mestne varnostne straže mariborskih nemcev (Schutzwehr) in prevzel vojaško oblast v Mariboru, ki ga je sicer mestni svet želel priključiti Avstriji. S tem je omogočil pridružitve Maribora Sloveniji. Vojaška akcija, ki se je začela ob štirih zjutraj, je, tako piše, trajala le 47 minut. *Ni kaj, hiter je bil.*

Humar in njegova drama (10. 8. 2005, Delo, internet) Nekaj pred četrto uro zjutraj so s pomočjo helikopterjev pakistanske vojske uspeli rešiti Tomaža Humarja, ki je bil šest dni ujet v Rupalski steni pakistanskega osemtisočaka Nanga Parbat. *Sreča v nesreči.*

Slovenci osvojili vse osemtisočake (7. 8. 2005, Delo, internet) Slovenci smo splezali na vseh 14 osemtisočakov. Njihove vrhove je osvojilo kar 60 slovencev. Viki Grošelj je sam premagal 10 takih gora. Pri teh poskusih je žal 17 slovencev umrlo. Davo Krničar je prvi človek, ki se je s smučmi spustil z Mont Everesta. Prvi človek, ki je splezal na vseh 14 osemtisočakov, je Reinhold Messner, zadnji osemtisočak je osvojil že davnega leta 1986. *Uf, povsod je konkurenca.*

Dr. Milan Vidmar, šahovski vele mojster (22. 6. 2005, RTV Slovenija, internet) Vele mojster dr. Milan Vidmar (1885 - 1962) je še vedno najboljši slovenski šahist. Približno 20 let je je spadal v krog najboljših igralcev sveta (takrat ko so kraljevali Lasker, Capablanca, Aljehin, Euwe), pri čemer je bil edini amater med vrhunskimi šahisti. G. Vidmar je tudi prvi slovenski in jugoslovanski šahovski vele mojster. Ob šahu se je ukvarjal še z elektrotehniko, nekaj časa je bil celo rektor ljubljanske univerze. Ustanovil je tudi inštitut za elektrotehniko, ki nosi njegovo ime. *Kdor je dober, je dober.*

Mirko Lebar, človek z veliko volje (24. 2. 2005, RTV Slovenija, internet) Mirko je pri 17-ih letih pod vlakom izgubil obe nogi. Kljub temu ni obupal. Pri 39-letih je kot alpinist, čeprav je hodil zgolj po rokah, osvojil 4807 m visoki Mt. Blanc, najvišji vrh Evrope. O gospodu Lebarju in njegovem podvigu je bil posnet tudi 26-minutni film z naslovom **Brez (Without)**, ki je bil predvajan marsikje po svetu. O Mirku je napisana tudi knjiga z naslovom **Hodim z rokami**. *Glede na promocijo, ki jo je g. Lebar opravil za našo državo, gotovo zasluži njeno pomoč.*

Matevž Lenarčič je obletel svet (25. 8. 2004, internet) Slovenski fotograf in alpinist Matevž Lenarčič je prvi, ki je povsem sam, brez kopilota ali spremstva drugega letala, z ultralahkim letalom obletel svet. Letel je z vsega dobrih 280 kg težkim letalom pipistrel sinus 912, kakršne izdeluje domači podjetnik Ivo Boscarol. Pot je trajala 79 dni, preletel pa je skupno razdaljo 39.700 kilometrov. *Ta netopir, pipistrel namreč pomeni netopir, je preletel okrog 500 km dnevno.*

Martin Strel je prvi človek, ki je preplaval Mississippi (14. 9. 2002, 24ur.com) Martin Strel je začel plavati na Dan neodvisnosti ZDA, 4. julija, v jezeru Itasca v državi Minnesota, na cilj, točko Head of Passes v delti Mississippija, Mehiškem zalivu, v državi Louisiana, pa je priplaval 9. septembra, dva dni pred znanim 11. septembrom. Glede na to, da je bilo plavanje posvečeno žrtvam terorističnega napada, so Strela slovenski in ameriški politiki nagradili s primerno pozornostjo. Strel je 3800 km dolg Mississippi, ki kot najdaljša reka v Severni Ameriki povezuje deset zveznih držav, preplaval v 68 dneh. *Martin je žaba in pol.*

Friderik (Fritz) Pregl, Nobelov nagrajenec za kemijo (2001, zdravstveni vestnik, internet) Friderik Pregl (1869 - 1930), je bil rojen v Ljubljani v premožni družini, oče je bil slovenec, mati pa nemka. V letih 1880-87 se je Friderik šolal na ljubljanski klasični gimnaziji, po maturi je odšel študirat medicino v Gradec. Postal je dr. splošne medicine in univerzitetni profesor za medicinsko kemijo. Leta 1923 je prejel Nobelovo nagrado za kemijo za delo na področju mikroanalize organskih substanc. Po njem se imenujejo

Preglova priznanja, ki jih dobi naša mladina za dosežke iz tekmovanj v kemiji. *Pa ga imamo, nobelovca.*

Iztok Čop in Luka Špik, prvo slovensko olimpijsko zlato (23. 9. 2000, RTV Slovenija, internet) Iztok in Luka sta na olimpijskih igrah v Sydneyu dosegla prvo zlato olimpijsko kolajno v samostojni Sloveniji. Priveslala sta jo v dvojnem dvojcu. Ostalih velikih uspehov imata seveda še precej. Istega dne, vendar nekoliko kasneje, je dobil zlato olimpijsko medaljo tudi strelec Rajmond Debevec. Sicer pa je državljanov Slovenije, ki so prejeli zlato olimpijski medaljo, kar sedem. (Vir <http://www.tzs.si/>). *Tudi mi zmagujemo na olimpijadah!*

Dr. Cokan, slovensko-ameriška korenina (Delo, 12. 8. 2000 in internet) France Cokan (1931), po rodu slovenec, ki živi v ZDA, je do upokojitve delal kot zdravnik internist. Pri 52-letih je začel nastopati na triatlonih, pri čemer je v svoji starostni skupini kar osemkrat osvojil naslov svetovnega prvaka (3,9 kilometra plavanja, 180 kilometrov kolesarjenja in 42 kilometrov teka). Meni, da za rekreacijo zadošča že okrog 20 minut intenzivnega gibanja dnevno, kot poceni varianto priporoča zlasti tek. Tek je priporočljivo kombinirati s kolesarjenjem in plavanjem. Nikakor pa ne priporoča športov, kjer se zahteva hitra sprememba smeri, saj ti lahko poškodujejo sklepe. Dolgotrajni teki neučinkovito obremenjujejo organizem in obrabljujejo sklepe. Človek naj bi po malem jedel večkrat dnevno, hrana naj bi bila pretežno rastlinskega izvora, pijača pa večinoma voda. Odsvetuje zlasti maščobe, sladkor, bel kruh. V živilih naj bi bili vsi deli zrna. Priporoča tudi uživanje ovsenih in koruznih kosmičev. Sam jih je jedel zlasti pred tekmo, saj se počasi porabljujejo. Dr. Cokan uživa le nemastno meso in to le vsakih štirinajst dni. Dnevno spije pol litra posnetega mleka. *Kapo dol, bi rekel včasih nesrečni Srečko.*

Leon Štukelj, legenda slovenskega športa (8. 11. 1999, številni časopisi, internet) Leon Štukelj (1898 - 1999), je umrl 4 dni pred 101. rojstnim dnem. Na dolgi športni poti, ki je potekala pred drugo svetovno vojno, je prejel tudi tri zlate olimpijske medalje. G. Štukelj je bil leta 1996 kot najstarejši še živeči olimpijski zmagovalec na olimpijskih igrah v ameriški Atlanti častni gost Mednarodnega olimpijskega komiteja. Ob živahnem prihodu na stadion je požel veliko navdušenje. *Vendar mu v življenju vedno ni bilo lahko.*

Jure Šterk je objadral svet (10. 9. 1994, Delo, internet) Naš morski volk, Jure Šterk iz belokranjske Vinice, je prvi slovenec, ki je povsem sam z jadrnico objadral svet. Plovbo je opravil v 3 letih in nekaj dneh (izplul je 24. 8. 1991). Jadrnica je dolga komaj 6,5 m, izdelana je bila bolj ali manj v samogradnji. *Kontinentalci se nikakor ne dajo.*

VIR: Zanimivi ljudje; IT, 2007

Zbogom jurij, ni te več

Besedilo in fotografije Ludvik Kramberger

S prihodom evra se jur ali jurij po 87 letih poslovil. Ali ste vedeli zakaj pravimo tisoč tolarškemu bankovcu jur ali jurij. Če niste preberite tale zapis: Bankovci na ozemlju Jugoslavije, pa tako tudi Slovenije, z oznako 1.000, so bili vedno imenovani jur ali jurij

O denarju kroži veliko besednih zvez pa tudi anekdot. Gotovo je najbolj razširjena: »Denar je sveta vladar«. Kdaj in kje se je pojavil prvi denar, vsaj v takšni obliki, kot ga poznamo mi, je zgodovinarjem znano. Tudi to je znano, da je podlaga denarju zlato. Gotovo so za njegovo podlago, rekli bi vrednost, še druga merila. Denar je v večini vezan na določeno državo. Redke so države, ki bi uporabljale denar kake druge države. Lahko bi rekli, da je nacionalna valuta ponos vsake države, četudi ni ravno trdna.

Slovenci, z nekaj izjemami, v preteklosti nismo imeli svojega denarja. Izdajali so ga le na osvobojenem ozemlju v času druge svetovne vojne. Tako se je na ozemlju Slovenije vedno uporabljal denar tedanje skupne države, nekoč Avstroogrske, nato pa Jugoslavije. V našem prispevku imamo namen bralcem obelodaniti, zakaj so ljudje denarju, naj bo dinar ali tolar, bankovcu, ki je bil vreden 1.000 denarnih enot, rekli jur ali jurij, pač glede na narečje, ki ga na posameznih delih Slovenije govorimo. Z osamosvojitvijo smo Slovenci dobili svoj denar, najprej bone nazadnje tolarje. Imeli smo bankovce, na katerih so znani liki iz slovenske zgodovine. Večino bankovcev smo imenovali po vrednostih, to je 10, 20, 50, 100, 200, 500.

1.000, 5.000 in 10.000 tolarjev. Med vsemi so v manjši obliki med ljudmi, se pravi porabniki, dobili ime le 1.000 tolarški, na katerem je upodobljen Prešeren in 10.000 tolarški, na katerem je upodobljen Cankar. Pa so tako nekateri rekli: daj mi prešerna ali daj mi cankarja.

Gotovo bi težko našli državo, v kateri bi lik bankovca dal ime bankovcu, kot je to primer 1.000 dinarskega bankovca, ki je bil izdan za tedanjo novo nastalo državo Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, kateri je vladal Peter Karađorđević. Tedaj, 30. novembra 1920, je bil v Beogradu natisnjen 1.000 dinarski bankovec, na katerem je bil prikaz, kako sv. Jurij s sulico zabada zmaja. Jurija je pravzaprav posebljal sam Peter Karađorđević, imenovan Črni Jurij, ki se je bojeval z zmajem. Zaradi lika in seveda kralja, je denar dokaj hitro dobil ljudsko ime jur ali jurij, ki se je ohranilo vse do danes, to je 87 let. Tako ime se je ohranilo za vse 1.000 dinarske, nato tolarške, bankovce. Zanimivo je, da imetniki tujih valut, primer 1.000 DEM ali 1.000 šilingov, temu denarju nikoli niso rekli: daj mi jurja mark ali šilingov, pač pa le, daj mi »taužentarja«.

Ime jur ali jurij je prešlo v splošno rabo in govorico. Tako ste lahko slišali to oznako za denar na radiu, na televiziji, v vsaki trgovini in celo na banki. Jurij je bil uporabljen tudi v besedilih pesmi, popevk in v literaturi. Če ste prišli v banko z besedami, da bi radi zamenjali 10.000 tolarjev za jurije, vam jih bo blagajničarka, čeprav niste rekli za tisočake, brez besed zamenjala in vam izročila tisočake. Toda juriju je po 87 letih uporabe konec, kajti z novim letom 2007 je na ozemlju Slovenije tolar zamenjal evro, ki pa, vsaj sedaj, nima bankovca s 1.000 evri.

O juriju smo se pogovarjali tudi z upokojenim vodjem nekdanje ekspoziture Ljubljanske banke v Gornji Radgoni, Jožetom Roganom, ki je, tudi kot numizmatik, dober poznavalec denarja. »Sam sem presenečen, da je ime tisočaka tako dolgo obražalo ljudsko ime jur ali jurij. Mirno lahko rečemo, da se je to ime obdržalo na teritoriju cele nekdanje Jugoslavije. Prvi jurij, se pravi 1.000 dinarski bankovec, je bil sorazmerno velik, približno v formatu A5. Za tedanji čas je bil tudi lep na pogled, velika je bila njegova vrednost. Zanimivo je, da je svoje ime dobil tudi 10 dinarski bankovec, na katerem je bil upodobljen kovač s kladivom in predpasnikom. Rekli so mu preprosto kovač. Vendar se ime kovač ni obdržalo tako dolgo kot jur ali jurij. Danes le redki, predvsem starejši, sploh vedo, da so nekaj rekli 10 dinarskemu bankovcu

kovač.« 10 dinarski bankovec z likom kovača imenovan kovač 10 dinarski bankovec z druge strani

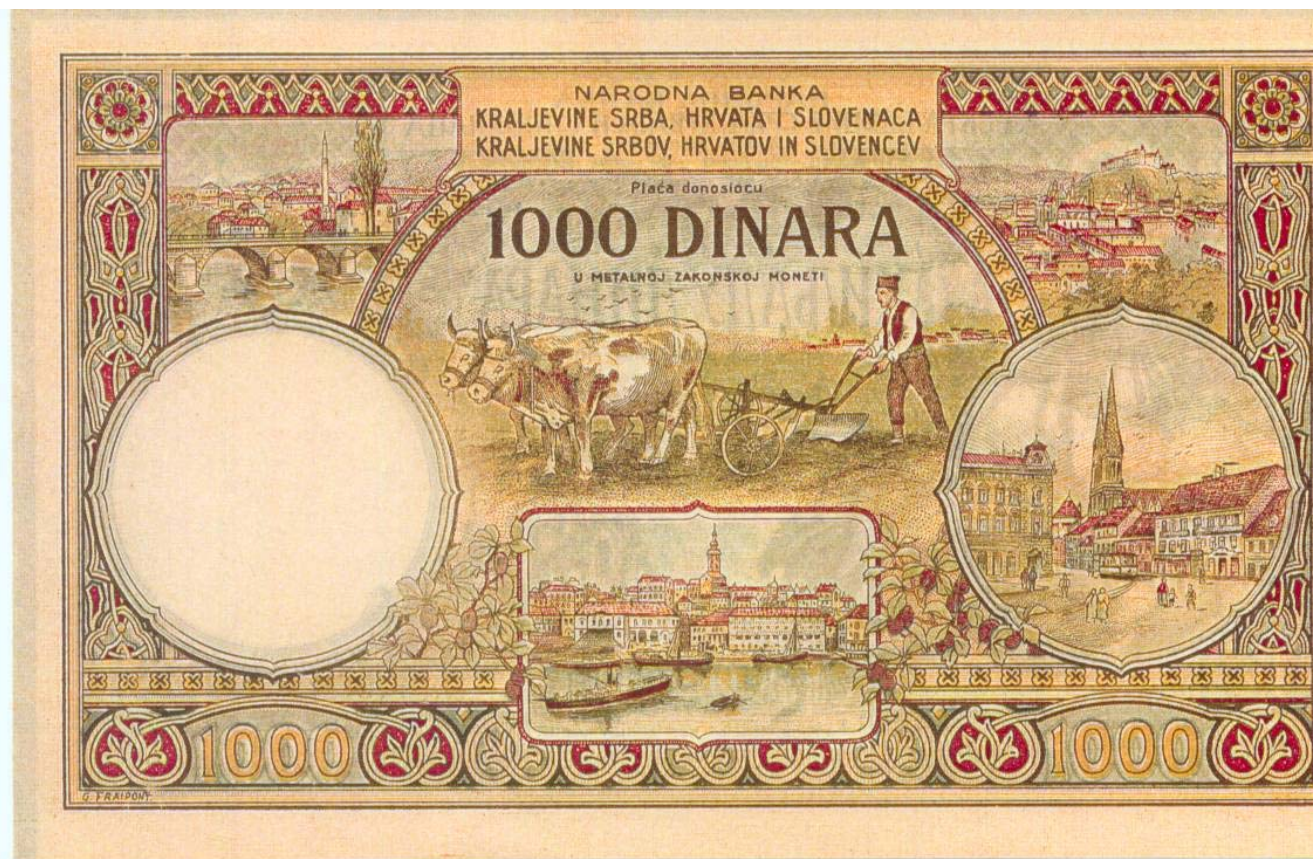
Zanimivo je, da v nobeni literaturi nismo naleteli na podobno ljudsko poimenovanje kakšnega bankovca, čeprav zagotovo je kje prihajalo do tega. Ljudje pač izberejo svoja imena za določene enote, glede na prijaznost motiva, vrednost denarja ali kakšno napako. Tako Angleži imenujejo eno varianto nemškega bankovca za 10.000 mark vampir, kajti v filigranskem izrisu, seveda kadar bankovec obrnemo na glavo, lahko opazimo podobo vampirja. Prav gotovo so po svetu tudi ljudska imena določenih bankovcev, vendar zaenkrat se

s tem ni ukvarjal nobeden numizmatik. Morda pa bi tudi to lahko bila kakšna priložnost, da se kdo loti tega projekta.

Veliko bi še lahko povedali o juriju, ki je kot denar spremljal skozi življenje mnoge generacije. Kot smo povedali v uvodu, smo se od jurija poslovili ob prevzemu skupne evropske valute evra, ki pa, vsaj sedaj, nima bankovca s tremi ničlami. Morda si bomo kakega »jurija«, čeprav tolarskega, ohranili kot spominek in tudi tako ohranili spomin nanj.

1.000 dinarski bankovec, imenovan jur ali jurij, z likom Jurija, ki zabada zmaj s sulico

1.000 dinarski bankovec z druge strani
Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

Posiljam seznam morskih rib - v slovenscini in svedscini. Upam, da bo ustrezal bralcem.

<u>Slovenska imena:</u>	<u>Svenska namn:</u>
Atlanski sled*	Sill*
Atlantski ostrigar*	Havskatt*
Brancin	Europeisk havsabborre/Havsbass
Ciplji (več vrst)	Multar (flera arter)
(Potnik	Tjockläppad multe)
(Zlatorepka	Guldmulte)
Gladki romb	Slätvar
Igla/iglica	Näbbgädda/Horngädda
Iverka	Skrubbskädda/Skrubba/Flundra
Jegulja	Ål
Kapelan*	Lodda*
Leng*	Långa*
Limanda*	Sandskädda*
Mačji som	Småfläckig rödhaj
Mečarica	Svärdfisk
Mol	Vitling
Morska plošča*	Rödspätta/Rödspotta*
Morska postrv*	Havsöring*
Morska žaba	Marulk*
Morski list	Tunga
Morski menek*	Lubb*
Morski pajek/Ranj	Fjärsing
Oslič	Kummel
Papalina	Skarpsill
Pasji jezik*	Rödtunga*
Polak*	Lyrorsk/Bleka/Blanka*
Rdeči jezik*	Bergskädda/Bergtung*
Romb	Piggvar
Saj*	Sej/Gråsej*
Sardela	Sardin
Sardon	Ansjovis
Skuša	Medelhavslånga
Šur	Taggmakrill
Trnež	Pigghaj
Trska*	Torsk*
Tuni (več vrst)	Tonfiskar (flera arter)
(Beli tun	Vit tonfisk)
(Rumenoplavuti tun	Gulfenad tonfisk)
(Tun	Tonfisk/Blåfenad tonfisk)
Ugor	Havsål
Vahnja*	Kolja*

Havskatt

Pigghaj

* Ribe označene s tem simbolom ne živijo v Jadranskem morju, vendar lahko v zahodnem Sredozemskem morju. Fiskar med tedda tecken lever inte i Adriatiska havet, men kan finnas i västra delen av Medelhavet.

Finnair v Ljubljano

Revija Aerodrom Ljubljana sporoča, da bo od aprila 2007 dalje finska letalska družba Finnair štirikrat tedensko letela med mestoma Helsinki in Ljubljana, in sicer s 76-sedežnimi letali tipa Embraer 170. Zaradi dobrih povezav z državami nekdanje Sovjetske zveze in Daljnim Vzhodom pričakujejo, da bo letališče v Helsinkih za slovenske potnike postalo vozlišče za te destinacije. Pa tudi Skandinavci se zanimajo za Slovenijo, o čemer pričajo tudi vnaprejšnje rezervacije letalskih vozovnic in turističnih paketov.

Mariborsko letališče pa se pogaja z Ryanairom o možnostih sodelovanja. Če bodo pogajanja uspešna, bo Ryanair povezal Maribor z Londonom, morda pa še s Frankfurtom in še kakšno destinacijo. Direktor Aerodroma **Maribor** Matjaž Sonc je izjavil, da so vsi najpomembnejši pogoji za prihod Ryanaira v Maribor izpolnjeni, tudi sam je optimističen, še vedno pa se bo moral o dokončnem prihodu odločiti prevoznik. Razen tega pa se pogovarjajo o možnostih sodelovanja tudi z vodstvom madžarskega nizkocenovnega prevoznika Wizzaira v Budimpešti.

Predstavniki slovenskega prevoznika Adria Airways za Skandinavijo v Helsingborgu, Ante Cvitan, pa pravi, da si Adria Airways prizadeva, da bi letela v **Stockholm**. Kot je znano, trenutno letijo v Kopenhagen, letališče Arlanda pa še ne kaže zanimanja, saj naj bi slovenski prevoznik bil za njih premajhna stranka.

Brane Kalčevič

Na Discoveryju Slovenka in kranjske klobase

DaP/STA, Pet 08.12.2006, 09:02

FOTO
GALERIJA

Sunita Williams | foto: EPA

Izstrelitev raketoplana je ogrozilo slabo vreme
Nasa za obnovitev teleskopa Hubble
Prva vesoljska turistka spet na Zemlji

Cape Canaveral - Izstrelitev raketoplana
Discovery, ki je bila napovedana za četrtek ob
21.35 po lokalnem času (v petek ob 3.35 po
srednjeevropskem času) je po napovedih ogrozilo

slabo vreme z dežjem. Ameriški vesoljski agenciji Nasa je uspelo razrešiti vse tehnične zadržke pred izstrelitvijo, vendar sta močan veter in nizka oblačnost izstrelitev iz centra Kennedy v Cape Canaveralu na Floridi onemogočili. Nova izstrelitev je predvidena v soboto ob 20. 47 po lokalnem času oziroma šest ur kasneje po srednjeevropskem času (in tokrat je tudi uspela). Direktor izstrelitve **Mike Leinbach** je astronautom dejal, da so čakali, dokler so lahko, vendar se oblaki niso razkadili. Poveljnik misije Mark Polansky mu je odgovoril, naj ne bo preveč razočaran. Na krovu Discoveryja je nato proti Mednarodni vesoljski postaji (ISS) poletelo sedem astronautov. Prvič je med njimi švedski vesoljec **Christer Fuglesang**.

Nova posadka, ki je z Discoveryjem prispela na ISS, je imela med svojo 12 dnevno misijo veliko opravkov. Med drugim se je morala spopasti z doslej najbolj zapletenim opravilom izven postaje - v treh vesoljskih sprehodih naj bi namestili novo opremo za kasnejšo pritrditev dodatnih sončnih jader in popravili kabelski sistem ISS. Samo nova oprema za dodatna sončna jadra je stala 11 milijonov dolarjev in je velika kot transportni zabojnik.

Po pričakovanjih je Discovery po izstrelitvi ISS dosegel v treh dneh. Na ISS so bili trije astronauti, **Mihail Tjurin**, **Michael Lopez-Alegria** in **Thomas Reiter**. Nemški vesoljec Reiter se je tako po šestih mesecih v vesolju tik pred božičem vrnil na Zemljo, nova članica posadke

na ISS pa je ameriška astronautka **Sunita Williams**.

Z Discoveryjem v vesolje tudi Slovenka in kranjske klobase

Williamsova ima poleg indijskih tudi slovenske korenine, piše časopis iz ameriške zvezne države Ohio "The News-Herald". Časnik dodaja tudi, da bodo skupaj z njo v vesolje prvič doslej poletele tudi kranjske klobase mesnice "Ažman Meats" iz Euclida pri Clevelandu. Oče Sunite Williams je sicer indijskega rodu, mati pa slovenskega. Kranjske klobase so v paketu skupaj z drugimi predmeti, kot so pisma, ki jih bo vesoljka odprla ob božiču. Pripravila jih je njena teta **Mary Ann Zalokar Okicki** iz kraja Mentor v Ohio, sicer sestra astronautkine matere Bonnie. Sunita Williams bo na ISS preživela pol leta. Medtem ko bodo drugi člani posadke raketoplana Discovery po 12 dneh misije poleteli nazaj na Zemljo, bo Williamsova na ISS zamenjala nemškega vesoljca **Thomasa Reiterja**, ki na njej biva vse od julija.

Sunita Williams se je rodila v Euclidu, s starši pa se je kasneje preselila v Massachusetts. Na Florida Institute of Technology je dokončala magisterij iz strojništva, pred tem pa je diplomirala na mornariški akademiji. Doslej je opravila že 2770 ur poletov s 30 različnimi letali in za svoje služenje v mornarici prejela številna odlikovanja.

Med drugim je tudi članica Dvorane slavnih veteranov države Ohio, kamor je bila uvrščena leta 1991 skupaj s pokojnim kraljem ameriške polke Frankom Yankovicem, veteranom druge svetovne vojne. Nasa jo je izbrala v program za astronave leta 1998 in s poletom v vesolje se je pridružila drugima dvema ameriškim astronautoma s slovenskimi koreninami, **Ronaldu Šegi** in **Jerryju Linengerju**.

Vir: Web, 2007

REPORTAŽE

REPORTAGE

Z nahrbtniki po Skandinaviji – II. del

V prvem delu potopisa o najinem potovanju po Skandinaviji sva opisovala pot po Švedski, ki se je končala z vožnjo proti Trondheimu. V drugem delu potopisa se bova posvetila poti po Norveški in vrnitvi domov.

9. dan: Trondheim

Iz Stockholma sva prispela v Trondheim nekaj pred poldnevom. Ker je bilo to mesto najsevernejši del najine poti, sva pričakovala tudi najhladnejše temperature, a zgodilo se je popolnoma drugače. Preden sva zapustila vlak, sva naredila topla oblačila, saj je bilo oblačno. Toda že po nekaj korakih od železniške postaje proti središču mesta je posijalo sonce in oblaki so se razbežali. Kmalu sva opazila, da tako oblečena ne bova mogla nadaljevati poti. Zato sva se preoblekla in preostanek dneva preživela v kratkih hlačah in kratkih rokavih – pred nama je bil najtoplejši dan celega potovanja.

Nadaljevala sva z ogledom mesta: obiskala sva mogočno katedralo in se načudila pravi svetovni znamenitosti – edini vlečnici za kolesa na svetu (to vsaj zagotavljajo turistični vodniki), ki kolesarje prepelje od vznožja do vrha zelo strmega

hriba. Nato sva se sprehodila do utrdbe nad mestom, kjer sva enostavno uživala v soncu in se predajala počitku. Ker je postalo vetrovno, sva lenarjenje preselila v mestni park. Tako sva preživela preostanek popoldneva, nakar sva se odpravila nazaj proti železniški postaji. Nisva želela prenočiti v Trondheimu (cene so bile celo v mladinskem hotelu preveč zasoljene) in sva se z nočnim vlakom odpravila proti Oslu.

10. dan: Trondheim-Oslo-Bergen

Malo čez polnoč je vlak zapustil Trondheim v smeri norveške prestolnice. Cene za spalni vagon so bile prav astronomske, zato sva sklenila prenočiti kar na navadnih sedežih. K sreči sva rezervirala mesti že v Stockholmu, saj je bil vlak do zadnjega razprodan. Sicer sva pričakovala naporno noč z malo spanca, da pa bo tako hudo, si nisva mislila. Jutranje ure sva pričakala bolj kot ne budna, spanec naju je prevzel le na trenutke zaradi izčrpanosti, pa še takrat ni trajal več kot nekaj minut.

V Oslo sva prispela zgodaj zjutraj, vendar nisva niti zapustila železniške postaje. Po zasilnem zajtrku sva takoj spet sedla na vlak, tokrat za Bergen. Ogled prestolnice je moral počakati še nekaj dni, saj sva ga načrtovala šele za konec poti. Sledila je vožnja skozi neverjetno lepe predele Norveške – ta proga ne slovi zaman kot eden najlepših železniških odsekov na svetu. Mimo najinega okna so drseli ledeniki, reke, slapovi, samotne hišice ter močvirja. Privoščila sva si kratek ovinek z glavne poti: v Myrdalu sva izstopila in se z visokogorsko železnico *Flåmsbana* spustila iz visoke planote vse do morja, kjer sva prestopila na ladjo in nadaljevala pot med fjordi. Po dvourni plovbi sva prispela v Gudvangen. Tam nas je pričakal avtobus, ki nas je popeljal nazaj do železnice Oslo-Bergen. Kar se prevoznih sredstev tiče sva res imela zelo pester dan. Zvečer sva končno prispela v Bergen, kljub dolgi poti dokaj sveža in dobre volje. Kako pa ne bi bila, ko sva ravno zaključila enega najlepših delov potovanja.

11. dan: Bergen

Zjutraj sva se nameravala zgodaj zbuditi, da bi od dneva imela kar največ. Vendar naju niti dve budilki niti vrvež vseh ostalih v hostlu (spala sva namreč na skupnih ležiščih, skupaj z več kot 30 drugimi osebami v veliki dvorani) nista mogla zbuditi iz globokega spanca. Pretekli dan naju je torej le utrudil, čeprav tega nisva takoj opazila. Ko sva nekaj čez deseto prišla iz hostla, naju je zaslepilo žareče sonce. Tega v Bergnu nisva pričakovala, saj v tem mestu statistično dežuje kar 275 dni na leto! A vreme nama je bilo nadvse naklonjeno in zato sva se podala z vlečnico na hrib, ki se dviga nad mestom. Razgled je bil osupljiv, čeprav so ga na trenutke kalile trume turistov, ki so očitno (tako kot midva) želeli izkoristiti jasno nebo za posnetke mesta. A kaj kmalu sva množicam obrnila hrbet in se podala na sprehod po bližnjem gozdu. Le dvesto metrov od postaje vlečnice sva že bila popolnoma sama; očitno med obiskovalci ni bilo veliko raziskovalcev in pohodnikov. Skoraj po naključju sva odkrila čudovito jezero, okolica katerega naju je zelo spominjala na domače Alpe, predvsem na Trento. Po nekajurnem sprehodu sva bila nazaj v Bergnu.

Popoldan sva izkoristila za raziskovanje ljubkega središča mesta: svetovno znanega *Bryggna* (predela, ki ga krasijo skladiščna poslopja ob obali iz začetka 18. stoletja) in ribje tržnice. Tukaj velja omeniti neverjetno prijaznost prodajalcev na tržnici (ti so nama ponudili nekaj dobrot kar zastonj) in nasploh vseh prebivalcev mesta. Popoldan sva zaključila z ogledom

akvarija, kjer imajo tudi pingvine in tjulnje. Čez dan sva spet prehodila zavidljivo kilometrino, zato s spancem ni bilo težav.

12. dan: Bergen in vkrcanje na ladjo za Ålesund

Naslednji dopoldan je bil deževen, kar pa naju ni motilo, saj sva se zatekla v muzej industrijskega oblikovanja in tako prevetrila neurje. Po ogledu sva se odpravila do пристanišča, kjer sva se za dobrih 24 ur poslovila od kopnega – vkrcala sva se na ladjo Polarlys. Ta je del slavne plovne poti Hurtigruten, ki povezuje 24 pristanišč ob norveški obali (vse od Bergna na jugu do Kirkenesa na severu). Vsak dan ob isti uri zapusti Bergen ena ladja in prične pot proti Nordkappu. Midva sva se znašla na dokaj novi ladji, in sicer iz leta 1996, ki je bila zelo lepo opremljena. Žal pa je bila mogoče prelepo opremljena za naju, saj si nisva mogla privoščiti kabine. »Prespala« sva kar na oblazinjenih sedežih v ladijski restavraciji. Že pri nakupu vozovnic sva povprašala, če se kdaj zgodi, da kdo potuje kot palubni potnik. Po zagotovilih mlade dame za pultom to ni nobena redkost, celo priporočala nama je takšno rešitev, saj sva na krovu ostala le eno noč. Nekateri, je pripovedovala, potujejo kar vso pot do Kirkenesa in nazaj (celih 11 dni!) brez prave postelje. In res sva si tisto noč restavracijo delila še z dvema popotnicama. Kljub nekoliko pustolovski rešitvi pa je bil spanec zelo dober.

13. dan: Pot proti Ålesundu

Dan na ladji je bil enkrat. Večino časa sva sedela v prijetnih naslonjačih na panoramski palubi in uživala v razgledu. Pot nas je popeljala ob obali do Ålesunda, nato pa dalje po fjordu vse do Geirangerja. Tam je ladja obrnila in se vrnila v Ålesund, kjer sva izstopila. Poiskala sva hostel in utrujena zaspala na pravih posteljah.

14. dan: Ålesund

Ålesund je znan kot pravi biser secesije (arhitekturne smeri, ki se je razširila na prelomu iz 19. v 20. stoletje). Mesto je leta 1904 namreč pogorelo do tal, obnovitvena dela pa so se pričela nemudoma po katastrofi. Večino današnjega mesta so zgradili v pičlih petih letih. Ker je takrat bila secesija ravno na svojem vrhuncu, je dovršen del stavb zgrajen v tem slogu. Zato sva zjutraj najprej zavila v muzej o secesiji, nato pa se sprehodila po Ålesundu. Vrhunec dne je bil vzpon po kar 418-ih stopnicah na hrib nad mestom, kjer se nama je odprl enkratni razgled po okoliških otočkih. Popoldan sva posvetila počitku v parku.

15. dan: Ålesund-Oslo

Ta dan je bil namenjen predvsem transportu. Opoldne sva se z avtobusom odpravila do železniške postaje v Åndalsnes, od tam pa z vlakom do Osla. Presedena in utrujena sva prispela v prestolnico v poznih večernih urah, a tudi sama vožnja po tem delu Norveške je bila zanimiva, saj sva se lahko nagledala čudovite pokrajine.

16. dan: Oslo

Po zajtrku sva se sprehodila do kraljeve palače. Tam naju je v angleščini nagovorila punca, ki je zbirala dobrodelne prispevke za otroke v Aziji. Zapletli smo se v pogovor in komaj po nekaj

minutah ugotovili, da je tudi ona Slovenka. Izkazalo se je, da študira pedagogiko na Danskem in da se njen razred približno tridesetih študentov kmalu odpravljala gradit šolo v Vietnam. Denar za gradbeni material in potne stroške zbirajo po vsej Evropi. Z veseljem sva nekaj prispevala, čeprav v denarnicah nisva imela več ravno dosti.

Sprehod sva nadaljevala v smeri mestne hiše, nato pa se z ladijskim taksijem odpravila do etnološkega muzeja, kjer sva si ogledala hišice iz različnih norveških regij in časovnih obdobj. Z ogledi sva tisti popoldan zaključila v muzeju, kjer je razstavljena ladja Fråm, s katero je Roald Amudsen odkrival južni in severni pol. Za razliko od Vase v Stockholmu sva se po notranjosti te ladje lahko celo sprehodila. Zvečer sva nakupila še zaloge hrane za potovanje proti domu.

17. in 18. dan: Oslo-Maribor

Soba v hostlu, katero sva si delila s štirimi drugimi popotniki, je imela kuhinjo poleg postelj. Prebudili so naju zvoki posode, v kateri je mama Kitajka pripravljala večdnevno zalogo zelja in mesa za hčerko in zase. Med le težko vzdržnimi vonjavami sva pripravila prtljago in se napotila proti železniški postaji. Pred nama je bilo 32-urno potovanje, sestavljeno iz čakanja in vožnje z vlaki. Zaradi nekaterih okvar in zamud sva v Gradec prispela šele po 36-ih urah. Kljub temu da sva bila popolnoma izmučena, sva se presedla v avto in opravila še zadnji del poti do doma. Pričakovala sva, da naju bo takoj po prihodu prevzel spanec, a srečanje z domačimi je v naju prebudilo nove moči in spomini na opravljeno pot so kar privreli na dan.

Od naporov sva si telesno opomogla šele čez nekaj dni. Še preden se je to zgodilo pa se je že vrnila želja po novih potovanjih in raziskovanju tujih držav. Za nama je bila največja dogodivščina najinih življenj. Vsekakor pa ne bo ostala zadnja, saj že kujeva načrte za prihodnje podvige.

Katja Iršič in Boštjan Šauperl

NAŠA CERKEV

VÅR KYRKA

VADSTENA – središče slovenskih binškoštnih srečanj **Slovenska katoliška misija na Švedskem praznuje letos že 45 let**

Prisrčno vabljeni na binškošno srečanje v Vadstenu, ki bo na binškošno soboto, dne 26. maja. Pričnemo s sveto mašo ob 12. uri, sledi procesija s petimi litanijami in nato postrežba na samostanskem dvorišču. Potem se bomo odpravili v bližnjo dvorano, kjer bo sledil kratek kulturni program, srečolov in nato glasba za razvedrilo. Za pijačo in pijačo bo poskrbljeno.

Prispevate pa lahko z darili za srečolov.

Načrtujte za ta visoki jubilej slovenske katoliške misije (45 let) in pridite v Vadsteno v čim večjem številu!

Krstno slavlje Ellen Emilie Ratajc je bilo v soboto 13. maja 2006 v Angeredu. Skupaj s starši: Evo-Karin in Stanislavom, botrco teto Marianne ter s sorodniki in prijatelji, so se zbrali ob krstnem kamnu v cerkvi Sv. Pavla od Križa v Angeredu, da bi mala Ellen, ki je bila prerojena iz vode in Sv. Duha, postala Božji otrok. Duhovnik je izrazil veselje nad sprejetjem življenja, ki sta ga Eva-Karin in Slavči podarila svojemu drugemu otroku in je izrazil veselje tudi nad tem, ker ima Ellen že bratca Jakoba, ki je tudi spremljal krstno slavlje svoje male sestrice. Samo krstno slavlje je potekalo lepo in prisotni ljudje so lepo sodelovali, ker so imeli v rokah ves potrebni tekst v obliki majhnega zvezka. Tudi primernih pesmi ni manjkalo ob tem slavlju, ki je bilo tako še veličastnejše ter slovensko švedsko obarvano, saj je bilo poleg Slovencev tudi veliko švedsko govorečih.

Čestitke novokrščenki Ellen, njenim staršem, ki so ji podarili življenje, botrci, ki naj jo podpira z molitvijo in lepim krščanskim vzgledom, da bo vztrajala na poti za Kristusom do konca življenja. Ellen, tudi slovenska skupnost v Göteborgu se te veseli in ti izreka dobrodošlico.

Prvo Sv. obhajilo v Angeredu je bilo tretjo nedeljo v mesecu maju, kjer je bil tudi blagoslov avtomobilov in potnikov.

Posvetitev slovenskega naroda na predvečer praznika Marije Pomočnice kristjanov je bila ponovno v stranski kapeli župnijske cerkve v Göteborgu. Čeprav je bilo letos zbralo nekaj manj ljudi 23. maja zvečer ob 21. uri pa se je vendar srečanje ob podobi Brezjanske Marije, skupna molitev in prepevanje Marijinih pesmi zgodilo v lepem in prijetnem slovenskem vzdušju. Rojaki so s tem dejanjem, ki je izrednega pomena, želeli sebe, svoje in ves slovenski narod posvetiti Kraljici Slovencev, Mariji Pomočnici kristjanov in se tako pridružiti množici rojakov, ki so bili v istem času zbrani na Brezjah, Rakovniku in daleč po vseh celinah sveta.

Naj Marija, Pomočnica kristjanov, brezjanska Mati Božja varuje Slovenijo, ta raj pod Triglavom, kakor tudi Slovence po svetu, da ostanejo zvesti Bogu in domovini ter da gojijo svoje korenine, da bodo tudi naslednji rodovi vedeli, kdo so in od kod izvirajo njihove korenine.

Binkošti v Vadsteni so rojaki praznovali pri Sv. Brigiti Švedski 3. junija sicer v nekoliko manjšem številu, a zato je bilo vzdušje še bolj prijetno, domače in predvsem spontano. Letošnje 33. Vseslovensko romanje in srečanje Slovencev z vse Švedske v Vadsteni sta počastili s svojo navzočnostjo: Njena Ekscelenca, ga. Darja Bavdaž Kuret s sodelavci slovenske ambasade iz Stockholma in ga. Mojca Kucler Dolinar, poslanka NSi v slovenskem Parlamentu, kakor je tudi predsednica odbora DZ za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje ter je članica odbora za zdravstvo, članica komisije za poslovniki ter članica Parlamentarne skupščine Sveta Evrope. NE ga. Darja Bavdaž Kuret se je z rojaki zadržala pri sestrah na vrtu, ker so jo njene dolžnosti klicale, da se kmalu vrne v Stockholm. V času, ko je nastalo to poročilo, se NE ga. Darja nahaja že na novi dolžnosti. Rojaki ji voščijo veliko uspeha in se zahvaljujejo za njeno pozornost in za njeno navzočnost na vseslovenskem romanju v Vadsteni ves čas, kar je službovala kot veleposlanica na Švedskem.

Ga. Mojca Kucler Dolinar, poslanka Nsi v slovenskem Parlamentu je v dvorani, kjer je po sv. maši in procesiji ter po srečanju rojakov pri sestrah potekal najprej kulturni del srečanja, s svojo kleno in pogumno besedo nagovorila rojake, se jim zahvalila za vso zvestobo do

domovine in za ohranjanje čimveč prvin slovenske identitete. To so vrednote, ki so ohranjale in bodo ohranjale slovenski rod. Poudarila je zdravo narodno zavest in veliko skrb za slovenski jezik, kakor tudi skrb za ohranjanje kulture, kar pomaga k življenju slovenskih korenin tudi v tujini. Z veseljem je povedala tudi novico, da je bil letos končno sprejet zakon o Slovencih v zamejstvu in po svetu, kar pomeni posebno skrb države Slovenije do rojakov, ki živijo daleč po svetu. Kot je država Slovenija sad enotnosti Slovencev po svetu, tako je srečanje sad enotnosti in truda slovenske skupnosti na Švedskem. Misel je ga. Mojca zaključila z besedami, da je 15. obletnica slovenske samostojnosti uvod v jubilejno leto 45 letnice ustanovitve in delovanja SKM na Švedskem. Sledila je zahvala rojakom za zvestobo slovenskim koreninam in tudi SKM, ker je temelj za ohranjanje slovenstva, kar se kaže pri organizaciji Vadstene, kakor tudi srečanj pri slovenskih sv. mašah. Da bo slovenstvo še naprej živelo na Švedskem, naj zato vse rojake Bog živi!

Božični čas – Landskrona, 2007

V dvorani je po skrbel za veselo vzdušje Bojan Metelko iz Ljubljane, ki se je izkazal za izkušenega in zelo iznajdljivega muzikanta, kar je bilo zelo dobrodošlo za dobro voljo, ki so je rojaki še kako potrebni. V prvem delu programa je letos spet nastopila Dani Stražar, ki dopolnjuje svoj študij na južnem Švedskem in je s svojim lepim glasom ter lepimi starimi slovenskimi pesmimi popestrila ta del srečanja. Muzikant Bojan Metelko je po vsem tem poskrbel za prijetno slovensko vzdušje, da so si ljudje nabrusili svoje pete vse do poznih večernih ur.

Za prijetno počutje v dvorani so ponovno poskrbele članice MPS, ki so s svojimi pomočniki in pomočnicami poskrbeli za preganjanje lakote in žeje, kakor tudi za izvržbo tombole.

Tisočkrat hvala vsem, ki ste romali v Vadsteno, ki ste zvesti tem srečanjem, nekateri celo vsa leta. Hvala vsem, ki z vso ljubeznijo in pozornostjo pomagata v cerkvi in v dvorani, da je bogoslužje, skupaj s procesijo lepo in da je v dvorani slovensko vzdušje. Hvala vsem za darove za tombolo in vsem, ki ste jo izvedli. Hvala Vladnemu uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, kakor tudi Slovenski zvezi na Švedskem, ki sta pomagala kriti delno stroške tega romanja in Vseslovenskega srečanja. Svoj delež so dodale pridne roke SKM in njihovih pomočnic ter pomočnikov, da se je tudi letošnja Vadstena sploh lahko zgodila in da je bilo zares preprosto ter slovensko domače. Slovenski dušni pastir na Švedskem upa, da je bilo to slavlje v Vadsteni en lep uvod v 45 letnico ustanovitve in delovanja Slovenske katoliške misije na Švedskem, ki jo je ustanovil Jože Flis že leta 1962.

Slovesno maševanje je na Binkošti letos vodil sam rektor SKM na Švedskem, Zvone Podvinski. Za orglami je bila Jerica Bukovec, ki je spremljala ljudsko petje pri sestrah, kakor tudi v starodavni Kloster kyrka, kjer so bile pete litanije z odpevi. Procesijo je od sester v prej omenjeno cerkev vodil Janez Tomažič s premljevalkama Marjeto in Angelco iz južne Švedske. Letos sta banderi nosila Matjaž Dolinar in brat Zdenko Podvinski. Rojakinja Ani Zupančič, starosta med rojaki na Švedskem je kljub svojemu lepemu življenjskemu jubileju z gorenjsko narodno nošo popestrila celotno srečanje pri sv. maši, kakor tudi v procesiji, da je bilo vse še bolj slovesno in slovensko.

Zadnje slovo je bilo 19. junija od **Jožefa Megliča iz Köpinga**. Jože Meglič se je rodil 10. 12. 1937. leta v Celju. Svojo mladost je preživel na Mlačah v župniji Loče. Iz skromnosti je zrasel v »bogatega človeka«, ki so ga krasile lepe kreposti: skromnosti, delavnosti, poštenosti, preprostosti, domoljubnosti in predvsem preproste vernosti. Vse to je želel, skupaj z ženo Cencko, podariti njunim otrokom: Angelci, Janku in Jožiju, kakor naslednjemu rodu: Suzani, Simoni, Moni, Malin in Sebastianu. Kakor sta si z ženo Cencko pred 46. leti obljubila ljubezen in zvestobo v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju, tako sta z ljubeznijo in veliko pozornostjo delila svoje srce domačim in vsem, ki so se ustavljali pri njiju, kakor tudi vsem slovenskim dušnim pastirjem, ki so ju obiskovali vsa leta, kar deluje Slovenska katoliška misija na Švedskem.

20. junija smo se poslovili od **Ljudmile Ručna iz Göteborga** ter koncem meseca julija od **Erneste Maras**, katere pogreb je vodil župnik Göran iz Göteborga.

Letos je potekal že **13. švedsko slovenski vzpon** v slovenske hribe od 22. do 25. julija, ko je bila zahvalna romarska sv. maša na Brezjah, pri Kraljici Slovencev. Rojaki s Švedske, skupaj s Švedi, so se zbrali v soboto 22. julija v Oazi miru na Podljubelju, ki jo s toliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo vodi Vlado Pečnik, kovorski župnik, katerega farani so tudi sodelovali pri podvigih osvajanja slovenskih planin. V soboto so se rojaki povzpeli na stari Ljubelj in po grebenu med slovensko avstrijsko mejo so prispeli na Zelenico ter se vrnil v oazo tega prelepega planinskega sveta, nad katerim posebej kraljuje Stol. Večerna sv. maša v Kovorju in gostoljubje v Oazi miru, vse to je povrnilo energijo, ki je čez dan zapuščala planince tega pohoda. Nedelja je bila nekaj posebnega, saj so planinci začeli svoj pohod s sv. mašo v najbolj slovenski župniji v Selah na avstrijskem Koroškem. Zvone je vodil sv. mašo v materinem jeziku in med Selani ter planinci je nastalo prijetno sožitje. Po sv. maši si je tamkajšnji župan vzel kar nekaj časa za pogovor s planinci in jim predstavil kraj. Potem se je skupina podala na kočjo pod Košuto, se tam okrepčala ter nadaljevala pot proti Obirju, ki čudovito kraljuje v tistem delu Koroške. Gospod je planincem namenil lep in ne prevroč popoldan. Da pa se ne bi preveč zadrževali na njegovem vrhu, je pripravljajl nevihto. Toda vseeno ni bil nihče moker, saj so se z vrha vsi srečno vrnil do kočje in od tam nazaj k Vladotu ter skrbnima, gostoljubnima zakoncema Rezki in Vinku Švab, ki sta z dobro voljo in toliko ljubeznijo poskrbela za dobro počutje utrujenih planincev. Trejti dan je Vlado, ob pomoči izkušenega planinca Marjana Brezočnika popeljal skupino na Dolgo njivo, od koder so navzoči nadaljevali pot proti Tolsti

Košuti. Spet en lep dan, ponovno eno lepo ter bogato izkustvo, ob čemer mora človek reči: Tisočkrat Bogu hvala za vsa lepa doživetja, za vsa druženja, za vsa lepa izkustva in prečudovite posnetke tega dela slovenskih planin.

Olofström na Silvestrovo 2006: *Kol'ko kapljic, tol'ko let, Bog nam daj na svet' živet'...!*

Srčna hvala in obilje Božjega blagoslova nad projekt Oaza miru, kakor tudi nad vse

delo ter poslanstvo, ki ga opravlja Vlado Pečnik, skupaj s svojimi sodelavci v župniji, kakor tudi pri tem pogumnem projektu Oaza miru. Rezki in Vinku Švab pa veliko moči in dobre volje, da bosta še dolgo opravljala to lepo poslanstvo.

Čestitke zmagovalcem 20. Svetovnega prvenstva v lokostrelstvu v Göteborgu in zmagovalcem 5. mladinskega svetovnega prvenstva v lokostrelstvu: ženski svetovni prvakinja: Dolores Čekada, ženski mladinski prvakinja Petri Krt, bronastemu mladinskemu prvaku Urbanu Jelencu, kakor četrto uvrščenemu Mihi Koscu, oziroma za 4. ekipno mesto. Veliko uspeha in še velikokrat zapeta slovenska himna, ne samo v Göteborgu, ampak tudi drugod po svetu. To je ambadorsko delo. Čestitke.

Obisk učiteljic in učitelja iz Maribora v torek 3. oktobra je potekal v Göteborgs rummet in so ga pripravili člani Slovenskega Doma. Tam je bil povabljen tudi slovenski duhovnik, ki pa je bil veselo presenečen, saj je srečal ljudi iz župnij Slovenska Bistrica in Sv. Lovrenc na Pohorju. Kako prijetno je pri srcu človeku, ko obuja spomine na delo v Sloveniji. Obenem pa vsak obisk iz Slovenije zaznamuje Slovence, ki živijo v tujini. Hvala za obisk od doma, hvala pa tudi skrbnim mamam, ki so pripravile praznično obloženo mizo ter moškim, ki so postregli z vinom. Gostom veliko lepih doživetij in izkustev na Švedskem ter še bolj zavzeto opravljanje poklica učitelja na Živilski šoli v Mariboru. Hvala.

V Landskroni je nagle smrti v mesecu juliju (2006) umrl rojak Albin Torkar. Pogreb pokojnika je bil v avgustu. Albin, počivaj v miru.

Foto: Landskrona, na dan sv. Blaža, 2007

Krstno slavlje je bilo letos takoj po koncu dopusta švedskega vagabunda 18. avgusta v Jönköpingu, kjer so se zbrali ob novokrščenki Elisabeth Andrei Marii Mak zbrali njeni starši Andrej in Karolina, skupaj s starimi starši in botrom, stricem Fredrikom, kakor z njihovimi prijatelji in znanci. Slovenski dušni pastir je izrazil zahvalo staršem novokrščenke Elisabeth, ki so ji podarili življenje. Toda to bi bilo premalo, če ji ne bi omogočili, da s

pomočjo zakramenta sv. krsta postane Božji otrok in s tem tudi članica tamkajšnje župnije Sv. Frančiška v Jönköpingu. Drevesce, ki so ga posadili bo raslo in ga bo potrebno z veliko ljubeznijo gojiti, da bo dalo bogate sadove lepega krščanskega življenja staršem in Bogu samemu. Seveda so starši, skupaj z botrom povabljeni, da so otroku svetel zgled vere, ki naj kot lučka gori in sveti v otrokovem življenju.

Čestitke staršema Andersu in Karolini, kakor tudi botru Fredriku Maku za veliko življenjsko odločitev ter ves Božji blagoslov, da bodo otroku v pomoč, da bo nekoč deležen večnega življenja v nebesih.

Jubileji 2006: Milan Geld iz Göteborga je v mesecu aprilu praznoval 40 letnico rojstva v krogu svojih domačih, prijateljev in sodelavcev. **Gabrijela Karlin** iz Landskrona je praznovala 70 letnico rojstva v mesecu oktobru, Helena in Peter Molin v marcu ter Robert Karlin v septembru 40 let. V mesecu oktobru je praznoval 40 letnico rojstva tudi Milan Žarkov iz Nybra, mož Nataše Bukovec, poročene Žarkov. Abrahama, oziroma Saro pa je srečala v mesecu novembru **Fernanda Maria** dos Santos, poročena **Benigar** iz Göteborga. Imenovanim in vsem tistim, ki so obhajali okrogli življenjski jubilej, slovenski dušni pastir vošči ljubega zdravja,

notranjega veselja in sreče, veliko lepe zakonske ljubezni in družinskega vzdušja. Bog naj vas vse imenovane in tudi neimenovane jubilate živi na mnoga blaga leta.

Poslednje slovo od Ivana Kralja iz Rösarpa je bilo z torek 7. novembra v švedski protestantski cerkvi po švedskem obredu. Pogrebni slovesnosti sta se iz Slovenije udeležili tudi žena Ivanovega brata Julija in njena hčerka. Poleg njiju so bili na pogrebu navzoči tudi Slovenci iz Göteborga in Ivanov sosed Štefan Žalik, ki je skupaj z Ivanovim bratom Julijem poskrbel za poslednje maziljenje, ki ga je Ivan sprejel, ko je ležal v komi v bolnici Sahlgrenska v Göteborgu. Slovenski dušni pastir Zvone je hvaležen Ivanovemu bratu Juliju in Štefanu Žaliku, ki sta pomagala, da je slovenski duhovnik mogel podeliti poslednje maziljenje rojaku, ki je bil v smrtni nevarnosti.

Vsem domačim, prijateljem in znancem umrlih iskreno sožalje

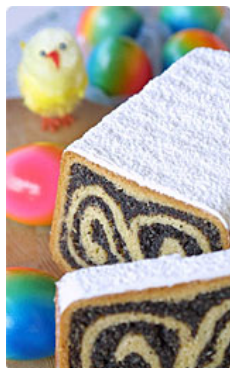
Vaš Zvone Podvinski

Do naslednje številke Informativnega GLASILA je še daleč; vmes so velikonočni prazniki ter Slovensko binkošno srečanje – želim vam vsem VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE Ter NASVIDENJE V VADSTENI, dne 26. maja!

RAZNO

ÖVRIGT

Makova potica

1 kg bele moke
5 dag kvasa
3 jajca
4 žlice sladkorja
malo ruma
10 žlic smetane

5 dl mleka
50 dag zmletoga maka
25 dag sladkorja
malo nastrgane limonine lupine
1 vanilij sladkor
15 dag masla
10 dag medu

Moko presejemo v skledo in na sredino naredimo jamico v katero nadrobimo kvas, dodamo sladkor in toliko tople vode, da je kvas pokrit. Po nekaj minutah bo kvas začel s penjenjem in takrat primešamo ostalo (toplo mleko, sol, stopljeno maslo, jajca, rum, limonino lupinico), v skledi najprej dobro premešamo s kuhalnico, nato pa še na deski z dlanmi dobro zgnetemo testo. Testo naj vzhaja 3 ure.

Mak skuhamo v vročem mleku, dodamo med in stepeno smetano. Na prtu testo razvaljamo z pol prsta debelo. Celo testo pomažemo z nadevom in "gosto" zavijemo. To pomeni, da ne bomo zavili samo s prtom, ampak bomo s prsti lepo zavili celo testo. Pečemo v pomazanem modelu pri 180 stopinjah celzija in to 35 minut. Med pečenjem denimo v pečico skodelico vode. Potresemo s sladkorno moko.

Preprost sadni kruh Se kdaj lotite peke sadnega kruha? Osnova za sladki sadni kruh je polnovredna moka, naj bo to mešanica ržene in pšenične moke ali pa le pšenične ali pirine moke. Kruhu da svežino suho sadje, namočeno v mešanici vode in ruma. Uporabimo sadje, ki ga imamo pri roki: suhe krljce jabolk in hrušk, rozine, datlje, marelice, češplje. Piko na i pričarajo dišave: cimet, klinčki, kardamom, limonina lupinica. Če imamo pri roki kandirano limonino ali pomarančno lupinico, bo kruh še bolj polnega okusa. Spečen kruh pustimo stati vsaj en dan, najboljši pa je star tri dni. Če bomo kruh namesto s kvasom zamesili z drožmi, bo še lažje prebavljiv in izredno aromatičen. Drobnost narezano

suho sadje čez noč namočimo v mešanici vode in ruma. Zjutraj sadje stresemo na cedilo in prestrežemo sok, ki ga bomo uporabili za mesenje kruha.

500 g pirine ali pšenične polnozrnate moke (po želji uporabimo pol ržene moke),
20 g kvasa,
1 žlička rjavega sladkorja ali medu,
1/2 žličke soli,
cimet,
klinčki,

lupina 1 neškropljene limone,
2 dl drobno narezanega suhega sadja,
5 do 6 dl vode
0,5 dl ruma,
1 dl mandljev ali lešnikov,
1 dl orehov

Iz kvasa, sladkorja, žlice moke in malo mlačne vode zamesimo kvasec, ki naj počiva 10 minut. Iz moke, kvasca, soli, dišav in prestrežene tekočine zamesimo precej trdo testo. Pokrito naj počiva pol ure, toliko, da se količina testa podvoji. Vzhajano testo pregnetemo in enakomerno vmešamo suho sadje in oreščke. Gnetemo tako dolgo, da je sadje enakomerno razporejeno po testu. Oblikujemo dve štruci in ju položimo v namaščen model. Še boljše pa je, če model dodatno obložimo s papirjem za peko, da se testo ne bi prijelo modela. Po želji štručki po vrhu okrasimo z oreščki. Položimo v hladno pečico in pol ure vzhajamo pri 50 °C, nato temperaturo zvišamo na 180 °C in pečemo od 40 minut do 1 ure, odvisno od debeline štručke. Po 10 minutah kruh zvrnemo iz modela, če se je testo prijelo robov, z nožem previdno ločimo testo od modela. Ohladimo na rešetki in shranimo na suhem.

Gusti

Naslovi članov po društvih

Dogaja se, da uredništvo Informativnega GLASILA dobiva zavrnjeno pošiljko z oznako – *naslovník neznan* ali kaj podobnega. Dobili smo tudi nekaj telefonskih pogovorov glede tega, da nekateri člani posameznih društev ne dobivajo Informativnega GLASILA.

Da ne bi več prihajalo do teh pomanjkljivosti, naproša uredništvo Informativnega GLASILA vsa vodstva posameznih društev – od predsednika do tajnika ali referenta za kulturo, da zbere in obnovi naslove svojih članov ter jih nato v rednih intervalih pošlje v uredništvo, vsaj enkrat letno. Naslov uredništva ter e-pošte najdete na drugi strani Informativnega GLASILA.

Mineva 16 let od ustanovitve Slovenske zveze na Švedskem. Čestitamo in želimo še veliko uspešnih delovnih let, upravnemu odboru pa dobrih idej! Foto: Ustanovni občni zbor SZ; Ädelfors, 24. 2. 1991

**Junij-Julij, 1991,
Slovenske demonstracije
v mestu Malmö. Slovenci
z južne Švedske so se
množično udeležili
protestnih shodov, ki so
se nanašali na agresijo
jugoslovanske armade
nad Slovenijo...**

Izdajatelj / Utgivare: **Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige**
Box 237, 261 23 LANDSKRONA
Telefax: 0457-771 85 / 031-52 82 96

Predsednik/Ordför: Ciril M Stopar, **Tajnik/Sekr:** Marjana Ratajc

KK SLOVENIJA

c/o Rudolf Uršič
Norregata 9, 633 46 Eskilstuna
Preds.: Rudolf Uršič, 016-14 45 49

IVAN CANKAR

N Långgatan 93
330 30 Smålandsstenar
Preds.: Branko Jenko, 0371-303 15

SD SIMON GREGORČIČ

Scheelegatan 7
731 32 Köping
Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44

KD SLOVENIJA

Vallmovägen 10
293 34 Olofström
Preds.: Ciril M. Stopar, 0457-771 85

SLOVENSKI DOM

Parkgatan 14
411 38 Göteborg
Preds.: Jože Zupančič, 031-98 19 37

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO

c/o Barač, Pårarpsv 37
256 69 Helsingborg
Preds.: Milka Barač, 042-29 74 92

SLOVENSKA AMBASADA

Styrmansgatan 4
114 54 Stockholm
08-545 65 885/6
Fax 08 662 92 74, e-pošta: vst@gov.si
tomaz.mencin@gov.si
andrej.knaus@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Box 5271
402 25 Göteborg
Ladislav Lomšek, 031-46 26 87

SKD PLANIKA

V:a Hindbyvägen 18
214 58 Malmö
Ivanka Franceus, 040-49 43 85

SD LIPA

BOX 649
261 25 Landskrona
Lazukič Andrej, 042-702 69

SLOVENSKO DRUŠTVO V STHLM

BOX 832
101 36 Stockholm
Pavel Zavrel, 08-85 72 59

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

c/o Bencek-Budja, Hantverkarg 50
261 52 Landskrona
A. Budja, 0418-269 26

SLOVENSKA KATOL. MISIJA

Parkgatan 14
411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 031-711 54 21

VELEPOSL. KRALJEVINE ŠVEDSKE

Ajdovščina 4/8
SI - 1000 Ljubljana, Slovenija
(+386) 01-300 02 70